٦١٩٣ - [١٠] (إسناده جيد) (١٧٤٥/٣)

وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم دَعَا فَاطِمَةَ عَامَ الْفَتْحِ فَنَاجَاهَا فَبَكَتْ ثُمَّ حَدَّثَهَا فَضَحِكَتْ فَلَمَّا تُوُفِّيَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم سَأَلْتُهَا عَنْ بُكَائِهَا وَضِحْكِهَا . قَالَتْ : أَخْبَرَنِيْ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ يَمُوْتُ فَبَكَيْتُ ثُمَّ أَخْبَرَنِيْ أَنِّيْ سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ إِلَّا مَرْيَمَ بِنْتَ عِمْرَانَ فَضَحِكْتُ.رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ .

6193. (10) [3/1745-ఆధారాలు ఆమోదయోగ్యం]

ఉమ్మె సలమహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) మక్కహ్ విజయం తరువాత ఫాతిమహ్‌ను తన వద్దకు పిలిచి, ఆమెతో ఏదో గుసగుసలాడారు. ఆమె ఏడ్వసాగింది. ప్రవక్త (స) మళ్ళీ ఆమెతో గుసగుసలాడారు. ఆమె నవ్వసాగింది. ప్రవక్త (స) మరణానంతరం నేనామెను అప్పటి ఏడ్వటాన్ని, నవ్వ టాన్ని గురించి అడగ్గా, 'ప్రవక్త (స) మరణిస్తారని తెలిపితే నేను ఏడ్వసాగాను, ఆ తర్వాత ప్రవక్త (స) మళ్ళీ మర్యమ్ బిన్‌తె 'ఇమ్రాన్ తప్ప స్వర్గంలోని స్త్రీలందరికి నేను నాయకురాలిని అని చెబితే నవ్వసాగాను,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి')

మూడవ విభాగం اَلْفَصْلُ الثَّالِثُ

٦١٩٤ - [١١] (صحيح) (١٧٤٦/٣)

عَنْ أَبِيْ مُوْسَى قَالَ: مَا أَشْكَلَ عَلَيْنَا أَصْحَابِ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم حَدِيْثٌ قَطُّ فَسَأَلْنَا عَائِشَةَ إِلَّا وَجَدْنَا عِنْدَهَا مِنْهُ عِلْمًا. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ. وَقَالَ: هَذَا حَدِيْثٌ حَسَنٌ صَحِيْحٌ غَرِيْبٌ

6194. (11) [3/1746-దృఢం]

అబూ మూసా (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) అనుచరులకు ఎప్పుడైనా ఏదైనా 'హదీసు' విషయంలో సందేహం వస్తే, మేము 'ఆయి'షహ్ (ర)ను అడిగేవాళ్ళం. ఎందుకంటే ఆమెకు 'హదీసు'ల గురించి తెలిసి ఉండేది. (తిర్మిజి' / దృఢం, ప్రామాణికం, ఏకోల్లేఖనం)

٦١٩٥ - [١٢] (صحيح) (١٧٤٦/٣)

وعَنْ مُوْسَى بْنِ طَلْحَةَ قَالَ: مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَفْصَحَ مِنْ عَائِشَةَ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وقَالَ: هَذَا حَدِيْثٌ حَسَنٌ صَحِيْحٌ غَرِيْبٌ.

మూసా (అ) సోదరులు. ఈ విధంగా 'సఫి య్యహ్ ముత్తాత ప్రవక్త. ఇంకా ప్రవక్త (స) 'సఫి య్యహ్‌ను ఇస్'హాఖ్ సంతతిగా, ఇస్మా'యీల్ (అ)ను, ఆమె చిన్నాన్నగా అనడం జరిగింది. (మి. త. అ.)

6195. (12) [3/1746-దృఢం]

మూసా బిన్ 'తల్'హా (ర) కథనం: భాషా పాండిత్యంలో 'ఆయి'షహ్‌ను తప్ప మరెవరినీ మేము చూడలేదు. (తిర్మిజి' / ప్రామాణికం, దృఢం, ఏకోల్లేఖనం)

=====

١٢- بَابُ جَامِعِ الْمَنَاقِبِ
12. ప్రఖ్యాత ప్రవక్త (స) సహచరులు (ర.అన్హుంల) ప్రత్యేకతలు

మొదటి విభాగం اَلْفَصْلُ الْأَوَّلُ

٦١٩٦ - [١] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٤٧/٣)

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عُمَرَقَالَ: رَأَيْتُ فِي الْمَنَامِ كَأَنَّ فِيْ يَدَيَّ سَرَاقَةً مِنْ حَرِيْرٍلَا أَهْوِيْ بِهَا إِلى مَكَانٍ فِي الْجَنَّةِ إِلَّا طَارَتْ بِيْ إِلَيْهِ فَقَصَصْتُهَا عَلَى حَفْصَةَ فَقَصَّتْهَا حَفْصَةُ عَلَى رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ: "إِنَّ أَخَاكَ رَجُلٌ صَالِحٌ - أَوْ إِنَّ عَبْدَ اللهِ رَجُلٌ صَالِحٌ -". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6196. (1) [3/1747-ఏకీభవితం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ (ర) కథనం: కలలో నా చేతిలో ఒక పట్టు వస్త్రం ముక్క ఉంది. స్వర్గంలో ఎక్కడికి వెళ్ళాలనుకున్నా, ఆ పట్టు వస్త్రం ముక్క నన్ను ఎగురవేసుకొని పోయి అక్కడికి చేర్చివేస్తుంది. ఈ స్వప్నాన్ని గురించి నేను నా సోదరి 'హఫ్'సహ్ (ర)కు తెలియపర్చాను. ఆమె ప్రవక్త (స) వద్ద ప్రస్తావించారు. దానికి ప్రవక్త (స), 'మీ సోదరుడు ఉత్తమ పురుషుడు లేదా 'అబ్దుల్లాహ్ ఉత్తమ వ్యక్తి' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦١٩٧ - [٢] (صحيح) (١٧٤٧/٣)

وَعَنْ حُذَيْفَةَ قَالَ: إِنَّ أَشْبَهَ النَّاسِ دَلًّا وَسَمْتًا وَهَدْيًا بِرَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم لَابْنُ أُمِّ عَبْدٍ مِنْ حِيْنَ يَخْرُجُ مِنْ بَيْتِهِ إِلى أَنْ يَرْجِعَ إِلَيْهِ لَا تَدْرِيْ مَا يَصْنَعُ فِىْ أَهْلِهِ إِذَا خَلَا. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

6197. (2) [3/1747-దృఢం]

'హు'జైఫహ్ (ర) కథనం: అణకువ, వినయ విధేయతల్లో ప్రవక్త (స)ను పోలిఉండే వారిలో అందరికంటే 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్ ప్రముఖులు. ఇంటి నుండి బయలు దేరి, తిరిగి ఇంటికి వచ్చేవరకు,

ఇంటిలో ఉన్నప్పుడూ ఏం చేస్తారో మాకు తెలిసేది కాదు. (బు'ఖారీ)

٦١٩٨ - [٣] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٤٧/٣)

وَعَنْ أَبِيْ مُوْسَى الْأَشْعَرِيِّ قَالَ: قَدِمْتُ أَنَا وَأَخِيْ مِنَ الْيَمَنِ فَمَكَثْنَا حِيْنًا مَا نَرَى إِلَّا أَنَّ عَبْدَ اللهِ بْنِ مَسْعُوْدٍ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لِمَا نَرَى مِنْ دُخُوْلِهِ وَدُخُوْلِ أُمِّهِ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6198. (3) [3/1747-ఏకీభవితం]

అబూ మూసా అష్'అరీ (ర) కథనం: నేనూ, నా సోదరుడు యమన్ నుండి వచ్చాము. కొంతకాలం వరకు ఇక్కడ ఉన్నాం. మేము 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్‌ను ప్రవక్త (స) కుటుంబం వారిలా భావించేవారం. ఎందుకంటే, అతడు అతడి తల్లిగారు ఇద్దరూ తరచూ ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చేవారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦١٩٩ - [٤] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٤٧/٣)

وَعَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ: "اِسْتَقْرِؤُوا الْقُرْآنَ مِنْ أَرْبَعَةٍ: مِنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُوْدٍ وَسَالِمٍ مَوْلَى أَبِيْ حُذَيْفَةَ وَأُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ وَمُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6199. (4) [3/1747-ఏకీభవితం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'అమ్ర్ (ర) కథనం: ఈ నలుగురి నుండి ఖుర్ఆన్ చదవటం నేర్చుకోండి. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్, అబూ 'హుజైఫహ్ సేవకులు సాలిమ్, ఉబయ్ బిన్ క'అబ్, మ'ఆజ్' బిన్ జబల్ మొదలైనవారి నుండి. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢٠٠ - [٥] (صحيح) (١٧٤٧/٣)

وَعَنْ عَلْقَمَةَ قَالَ: قَدِمْتُ الشَّامَ فَصَلَّيْتُ رَكْعَتَيْنِ ثُمَّ قُلْتُ: اَللّٰهُمَّ يَسِّرْ لِيْ جَلِيْسًا صَالِحًا فَأَتَيْتُ قَوْمًا فَجَلَسْتُ إِلَيْهِمْ فَإِذَا شَيْخٌ قَدْ جَاءَ حَتّٰى جَلَسَ إِلى جَنْبِيْ قُلْتُ: مَنْ هٰذَا؟ قَالُوْا: أَبُوْ الدَّرْدَاءِ. قُلْتُ: إِنِّيْ دَعَوْتُ اللهَ أَنْ يُيَسِّرَ لِيْ جَلِيْسًا صَالِحًا فَيَسَّرَكَ لِيْ فَقَالَ: مَنْ أَنْتَ؟ قُلْتُ: مِنْ أَهْلِ الْكُوْفَةِ. قَالَ: أَوَ لَيْسَ عِنْدَكُمُ ابْنُ أُمِّ عَبْدٍ صَاحِبُ النَّعْلَيْنِ وَالْوِسَادَةِ وَالْمِطْهَرَةِ وَفِيْكُمُ الَّذِيْ أَجَارَهُ اللهُ مِنَ الشَّيْطَانِ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّهِ؟ يَعْنِيْ عَمَّارًا أَوَ لَيْسَ فِيْكُمْ صَاحِبُ السِّرِّ الَّذِيْ لَا يَعْلَمُهُ غَيْرُهُ؟ يَعْنِيْ حُذَيْفَةَ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

6200. (5) [3/1747-దృఢం]

'అల్‌ఖమహ్ (ర) కథనం: "నేను సిరియా చేరిన తర్వాత (దమిష్క్ జామె మస్జిద్లో) రెండు రకాతులు నమా'జు చదివాను. ఆ తర్వాత, 'ఓ అల్లాహ్! ఎవరైనా మంచివ్యక్తి తోడు ప్రసాదించు,' అని ప్రార్థించాను. తరువాత కొందరు వ్యక్తులు ఉన్నచోటికి పోయి, వారిలో కూర్చున్నాను. (అక్కడున్న వారితో), 'ఈ మహావ్యక్తి ఎవరు?' అని అడిగాను. 'వీరు అబూ దర్దా,' అని అన్నారు. నేను అతనితో, 'మంచివ్యక్తి తోడు ప్రసాదించమని నేను అల్లాహ్‌ను కోరాను. అల్లాహ్(త) మీలాంటి ఉత్తమ వ్యక్తి తోడు ప్రసాదించాడు,' అని అన్నాను. అప్పుడు అబూ దర్దా, 'నీవెవరవు,' అని అడిగారు. దానికి నేను కూఫావాసిని అని అన్నాను. దానికి అబూ దర్దా, 'మీ ప్రాంతంలో ఇబ్నె ఉమ్మె అబ్ద్ అంటే 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్ ఉన్నారా? అతను భోజనం విషయంలో, పడక విషయంలో, వు'దూ విషయంలో ప్రవక్త (స)కు సేవచేసేవారు. ఇంకా మీలో అల్లాహ్(త) తన ప్రవక్త (స) ద్వారా షై'తాన్ నుండి రక్షణ కల్పించిన వ్యక్తి 'అమ్మార్ బిన్ యాసిర్ లేరా? ఇంకా మీలో ప్రవక్త (స) ప్రత్యేక రహస్య గూఢచారి అంటే హుజైఫహ్ బిన్ యమాన్ లేరా,' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ)

٦٢٠١ - [٦] (صحيح) (١٧٤٨/٣)

وَعَنْ جَابِرٍ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ: "أُرِيْتُ الْجَنَّةَ فَرَأَيْتُ امْرَأَةَ أَبِيْ طَلْحَةَ وَسَمِعْتُ خَشْخَشَةً أَمَامِيْ فَإِذَا بِلَالٌ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

6201. (6) [3/1748-దృఢం]

జాబిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "నాకు స్వర్గం చూపెట్టబడింది. అందులో నేను అబూ 'తల్'హా (ర) భార్యను చూచాను. ఇంకా నాముందు అడుగుల చప్పుడు విని, చూసేసరికి అతడు బిలాల్అని గుర్తించాను ." (ముస్లిమ్)

٦٢٠٢ - [٧] (صحيح) (١٧٤٨/٣)

وَعَنْ سَعْدٍ قَالَ: كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم سِتَّةَ نَفَرٍ فَقَالَ الْمُشْرِكُوْنَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم: أُطْرُدْ هٰؤُلَاءِ لَا يَجْتَرِؤُوْنَ عَلَيْنَا. قَالَ: وَكُنْتُ أَنَا وَابْنُ مَسْعُوْدٍ وَرَجُلٌ مِنْ هُذَيْلٍ وَبِلَالٌ ورَجُلَانِ لَسْتُ أُسَمِّيْهِمَا فَوَقَعَ فِيْ نَفْسِ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم مَا شَاءَ اللهُ أَنْ يَقَعَ فَحَدَّثَ نَفْسَهُ فَأَنْزَلَ اللهُ تَعَالَى: [وَلَا تَطْرُدِ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيْدُوْنَ وَجْهَهُ . ٦: ٥٢]. رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

6202. (7) [3/1748-దృఢం]

స'అద్ (ర) కథనం: మేము ఆరుగురము ప్రవక్త (స) వెంట ఉండేవాళ్ళం. మక్కహ్ అవిశ్వాసులు ప్రవక్త (స)తో, 'వీరు మా పట్ల భయంలేకుండా వోతున్నారు, వీరిని మీ నుండి దూరం చేయండి,' అని అన్నారు. ఆ ఆరుగురిలో నేనొకడ్ని, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్, హుజై'ల్ తెగకు చెందిన ఒక వ్యక్తి, బిలాల్, మరొకరు ఇద్దరు, వారిపేర్లు నేను తెలుపను. అనంతరం ప్రవక్త (స) మనసులో ఒక మాట మెదిలింది. ప్రవక్త (స) ఇలా ఆలోచించారు. ఇంతలో: "మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువును ఉదయం మరియు సాయంత్రం ప్రార్థిస్తూ, ఆయన ముఖాన్ని (చూడ) గోరు తున్నారో, వారిని నీవు దూరం చేయకు..." (అల్-అన్ ఆమ్, **6:52**) అనే ఆయతు అవతరించింది.[31] (ముస్లిమ్)

٦٢٠٣ - [٨] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٤٨/٣)

وَعَنْ أَبِيْ مُوْسَى أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ: "يَا أَبَا مُوْسَى لَقَدْ أُعْطِيْتَ مِزْمَارًا مِنْ مَزَامِيْرِ آلِ دَاوُدَ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6203. (8) [3/1748-ఏకీభవితం]

అబూ మూసా (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవ చనం, "ఓ అబూ మూసా! నీకు దావూద్ కుటుంబం లాంటి మధుర గొంతు ప్రసాదించబడింది." (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢٠٤- [٩] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٤٨/٣)

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: جَمَعَ الْقُرْآنَ عَلَى عَهْدِ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم أَرْبَعَةٌ: أُبَيُّ بْنُ كَعْبٍ وَمُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ وَزَيْدُ بْنُ ثَابِتٍ وَأَبُوْ زَيْدٍ. قِيْلَ لِأَنَسٍ: مَنْ أَبُوْزَيْدٍ؟ قَالَ: أَحَدُ عُمُوْمَتِيْ.

6204. (9) [3/1748-ఏకీభవితం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) కాలంలో నలుగురు అను చరులు ఖుర్ఆన్‌ను ఒకచోట చేర్చారు. వారిలో ఉబయ్ బిన్ క'అబ్, మ'ఆజ్' బిన్ జబల్, 'జైద్ బిన్ సా'బిత్, ఇంకా అబూ 'జైద్. అనస్ (ర) ను అబూ 'జైద్ ఎవరని ప్రశ్నిస్తే, దానికి అతను, 'మా చిన్నాన్న,' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢٠٥ - [١٠] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٤٨/٣)

وَعَنْ خَبَّابِ بْنِ الْأَرَتِّ قَالَ: هَاجَرْنَا مَعَ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه و سلم نَبْتَغِيْ وَجْهَ اللهِ تَعَالى. فَوَقَعَ أَجْرُنَا عَلَى اللهِ فَمِنَّا مَنْ مَضَى لَمْ يَأْكُلْ مِنْ أَجْرِهِ شَيْئًا مِنْهُمْ: مُصْعَبُ بْنُ عُمَيْرٍ قُتِلَ يَوْمَ أُحُدٍ فَلَمْ يُوْجَدْ لَهُ مَا يُكَفَّنُ فِيْهِ إِلَّا نَمِرَةٌ فَكُنَّا إِذَا غَطَيْنَا بِهَا رَأْسَهُ خَرَجَتْ رِجْلَاهُ وَإِذَا غَطَّيْنَا رِجْلَيْهِ خَرَجَ رَأْسُهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم: "غَطُّوْابِهَا رَأْسَهُ وَاجْعَلُوْا عَلَى رِجْلَيْهِ الْإِذْخِرِ". وَمِنَّا مَنْ أَيْنَعَتْ لَهُ ثَمَرَتُهُ فَهُوَ يَهْدِبُهَا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6205. (10) [3/1748-ఏకీభవితం]

ఖబ్బాబ్ బిన్ అరత్తి (ర) కథనం: మేము ప్రవక్త (స) వెంట వలస వెళ్ళాము. మా ఉద్దేశ్యం దానివల్ల దైవప్రీతి లభించాలని. దాని ప్రతిఫలం అల్లాహ్ (త)పై తప్పనిసరి అయిపోయింది. మాలో కొందరు మరణించారు. వాళ్ళు ప్రాపంచిక ప్రతిఫలం గానీ, బహుమతులుగానీ పొందలేదు. వారిలో ముస్'అబ్ బిన్ 'ఉమైర్ (ర) ఉన్నాడు. అతడు ఉ'హుద్ నాడు వీరమరణం పొందాడు. అతని కఫన్ కోసం వస్త్రం లభించలేదు. కేవలం ఒక్క దుప్పటి మాత్రమే లభించింది. అది కూడా తల కప్పితే, కాళ్ళు కనబడేవి. కాళ్ళు కప్పితే తల కనబడేది. అనంతరం ప్రవక్త (స), 'తలను దుప్ప టితో కప్పి కాళ్ళను గడ్డితో కప్ప మని,' ఆదే శించారు. మనలోని కొందరు పండిపోయారు. 'వారు పండ్లు ఏరుతున్నారు,' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢٠٦ - [١١] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٤٩/٣)

وَعَنْ جَابِرٍقَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُوْلُ: "اِهْتَزَّ الْعَرْشُ لِمَوْتِ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

وَفِيْ رِوَايَةٍ: "اِهْتَزَّ عَرْشُ الرَّحْمنِ لِمَوْتِ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ".

6206. (11) [3/1749-ఏకీభవితం]

జాబిర్ (ర) కథనం: నేను ప్రవక్త (స)ద్వారా ఇలా విన్నాను. "స'అద్ బిన్ మ'ఆజ్ మరణం వల్ల దైవసింహాసనం కంపించింది." (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "స'అద్ బిన్ మ'ఆజ్ మరణం వల్ల ర'హ్మాన్ సింహాసనం కంపించింది."

---

31) వివరణ-6202: అవిశ్వాస నాయకులు ప్రవక్త (స) తో, 'మేము మీ వద్దకు వచ్చి మీ బోధనలు వినాలంటే, మీ వద్ద ఉన్న బలహీనులను, పేదలను, దరిద్రులను తరిమివేయండి. ఎందు కంటే వాళ్ళు మాతో సమానంగా కూర్చోవటం మాకు ఇష్టం లేదు.' వారి కోరిక విని ప్రవక్త (స), 'వారు వచ్చినపుడు వీరిని దూరంగా ఉంచితే బావుంటుందని,' ఆలోచించారు. అంతే ఇంతలో ఈ ఆయతు అవతరరింపజేయబడింది.

٦٢٠٧ - [١٢] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٤٩/٣)

وَعَنِ الْبَرَاءِ قَالَ: أُهْدِيَتْ لِرَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم حُلَّةُ حَرِيْرٍ فَجَعَلَ أَصْحَابُهُ يَمَسُّوْنَهَا وَيَتَعَجَّبُوْنَ مِنْ لِيْنِهَا فَقَالَ: "أَتَعجَبُوْنَ مِنْ لِيْنِ هٰذِهٖ؟ لَمَنَادِيْلُ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ فِي الْجَنَّةِ خَيْرٌ مِنْهَا وَأَلْيَنُ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6207. (12) [3/1749-ఏకీభవితం]

బరాఅ' బిన్ 'ఆ'జిబ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స)కు పట్టు వస్త్రాలు కానుకగా ఇవ్వబడ్డాయి. అనుచరులు దాన్ని చేత్తో నిమరసాగారు. 'అవి చాలా సున్నితంగా ఉన్నాయని పొగిడారు.' అది చూచి ప్రవక్త (స), 'మీరు ఈ దుస్తుల సున్నితత్వంపై ఆశ్చర్యపడుతున్నారా? స్వర్గంలో స'అద్ బిన్ మ'ఆజ్'కు లభించే రుమాలు ఇంతకన్నా ఎన్నో రెట్లు సున్నితంగా ఉంటుంది,' అని అన్నారు . (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢٠٨ - [١٣] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٤٩/٣)

وَعَنْ أُمِّ سُلَيْمٍ أَنَّهَا قَالَتْ: يَا رَسُوْلَ اللهِ أَنَسٌ خَادِمُكَ اُدْعُ اللهَ لَهُ قَالَ: "اَللّٰهُمَّ أَكْثِرْمَالَهُ وَوَلَدَهُ وَبَارِكْ فِيْمَا أَعْطَيْتَهُ". قَالَ أَنَسٌ: فَوَ اللهِ إِنَّ مَالِيْ لَكَثِيْرٌوَإِنَّ وَلَدِيْ وَوَلَدَ وَلَدِيْ لَيَتَعَادُّوْنَ عَلَى نَحْوِ الْمِائَةِ الْيَوْمَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ .

6208. (13) [3/1748-ఏకీభవితం]

ఉమ్మె సులైమ్ (ర) కథనం: నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! అనస్ మీ సేవకుడు. తమరు వాడి గురించి దు'ఆ చేయండి,' అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'ఓ అల్లాహ్(త)! వీడికి ధన, సంతాన సంపదలు పుష్కలంగా ప్రసాదించు. ఇంకా వాడికి ప్రసాదించిన వాటిలో శుభం ప్రసాదించు,' అని ప్రార్థించారు.

అనస్ (ర) కథనం: అల్లాహ్(త) సాక్షి! నా దగ్గర చాలా ధనం ఉంది, ఇంకా నాకు 100 కంటే అధికంగా సంతానం ఉంది. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢٠٩ - [١٤] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٤٩/٣)

وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِيْ وَقَّاصٍ قَالَ: مَا سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُوْلُ لِأَحَدٍ يَمْشِيْ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ. "إِنَّهُ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ" إِلَّا لِعَبْدِ اللهِ بْنِ سَلَامٍ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6209. (14) [3/1749-ఏకీభవితం]

స'అద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖా'స్ (ర) కథనం: నేను 'ప్రవక్త (స) స్వర్గవాసి,' అని అనడం, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ గురించి తప్ప మరెవరినీ గురించీ వినలేదు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢١٠ - [١٥] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٤٩/٣)

وَعَنْ قَيْسِ بْنِ عُبَادٍ قَالَ: كُنْتُ جَالِسًا فِي مَسْجِدِ الْمَدِيْنَةِ فَدَخَلَ رَجُلٌ عَلَى وَجْهِهِ أَثَرُ الْخُشُوْعِ فَقَالُوْا: هٰذَا رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَصَلّٰى رَكْعَتَيْنِ تَجَوَّزَ فِيْهِمَا ثُمَّ خَرَجَ وَتَبِعْتُهُ فَقُلْتُ: إِنَّكَ حِيْنَ دَخَلْتَ الْمَسْجِدَ قَالُوْا: هٰذَا رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ. قَالَ: وَاللهِ مَا يَنْبَغِيْ لِأَحَدٍ أَنْ يَقُوْلُ مَا لَا يَعْلَمُ فَسَأُحَدِّثُكَ لِمَ ذَاكَ؟ رَأَيْتُ رُؤْيَا عَلَى عَهْدِ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم فَقَصَصْتُهَا عَلَيْهِ وَرَأَيْتُ كَأَنِّيْ فِيْ رَوْضَةٍ - ذَكَرَ مِنْ سَعَتِهَا وَخُضْرَتِهَا- وَسْطَهَا عُمُوْدٌ مِنْ حَدِيْدٍ أَسْفَلُهُ فِي الْأَرْضِ وَ أَعْلَاهُ فِي السَّمَاءِ فِيْ أَعْلَاهُ عُرْوَةٌ فَقِيْلَ لِيْ: اِرْقَهْ. فَقُلْتُ: لَا أَسْتَطِيْعُ فَأَتَانِيْ مِنْصَفٌ فَرَفَعَ ثِيَابِيْ مِنْ خَلْفِيْ فَرَقِيْتُ حَتّٰى كُنْتُ فِيْ أَعْلَاهُ فَأَخَذْتُ بِالْعُرْوَةِ فَقِيْلَ: اِسْتَمْسِكْ فَاسْتَيْقَظْتُ وَإِنَّهَا لَفِيْ يَدِيْ فَقَصَصْتُهَا عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم. فَقَالَ: "تِلْكَ الرَّوْضَةُ الْإِسْلَامِ وَذٰلِكَ الْعُمُوْدُعُمُوْدُ الْإِسْلَامِ وَتِلْكَ الْعُرْوَةَ الْعُرْوَةُ الْوُثْقٰى فَأَنْتَ عَلَى الْإِسْلَامِ حَتّٰى تَمُوْتَ وَذَاكَ الرَّجُلُ عَبْدُ اللهِ بْنِ سَلَامٍ".

6210. (15) [3/1749-ఏకీభవితం]

ఖైస్ బిన్ 'ఉబాద్ (ర) కథనం: నేను మస్జిద్ నబవీలో కూర్చొని ఉన్నాను. ఇంతలో ఒక వ్యక్తి మస్జిద్‌లోనికి వచ్చాడు. అతని ముఖంపై భయభక్తులు ఉట్టిపడుతున్నాయి. ప్రజలు అతన్ని చూచి, 'ఇతడు స్వర్గవాసి,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి రెండు రకాతులు సంక్షిప్తంగా చదివాడు. మస్జిద్ నుండి బయలుదేరాడు. నేనతన్ని అనుసరించి, "మీరు మస్జిద్‌లో ప్రవేశించగానే ప్రజలు, 'ఈ వ్యక్తి స్వర్గవాసి,' అని అన్నారు," అని అన్నాను. దానికి ఆ వ్యక్తి, 'అల్లాహ్(త) సాక్షి! ఎవరికీ తనకు తెలియని విషయాన్ని గురించి చెప్పటం తగదు. వారలా ఎందుకు అన్నారో నేను నీకు చెబుతాను. ప్రవక్త (స) కాలంలో నేనొక స్వప్నం చూసాను. ప్రవక్త (స) ముందు దాన్ని గురించి ప్రస్తావించాను. 'నేనొక తోటలో ఉన్నాను. అతడు దాని పొడవు వెడల్పులు, ప్రత్యేకతలను గురించి పేర్కొన్నాడు. ఇంకా ఆ తోట మధ్య ఒక ఇనుప స్తంభం ఉంది. దానిక్రింది భాగం నేల పైభాగం ఆకాశం ఉంది. ఆ స్తంభంపై ఒక సీటు ఉంది. నన్ను దానిపై ఎక్కమని ఆదేశించటం జరిగింది. 'నేను ఎక్కలేను,' అని అన్నాను. అనంతరం ఒక సేవకుడు నా వద్దకు వచ్చాడు. నా వెనుక నుండి నా దుస్తులు ఎత్తాడు. నేను పైకి ఎక్కసాగాను. చివరికి నేను ఆ స్తంభం పైకి ఎక్కాను. నేను ఆ సీటును పట్టు కున్నాను. అనంతరం

నన్ను దాన్ని గట్టిగా పట్టుకోమని చెప్పబడింది. నా చేతిలో ఆ గుండ్రని భాగం ఉంది. ఇంతలో మేల్కొన్నాను. నేను దీన్ని గురించి ప్రవక్త (స) కు తెలియ పరిస్తే ప్రవక్త (స) ఆ స్తంభం ఇస్లామ్, ఆ గుండ్రని పై భాగం దృఢమైన ఆధారం, నీవు మరణం వరకు ఇస్లామ్‌పై స్థిరంగా ఉంటావు,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ అని అన్నారు." (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢١١ - [١٦] (صحيح) (١٧٥٠/٣)

عَنْ أَنَسٍ قَالَ: كَانَ ثَابِتُ بْنُ قَيْسِ بْنِ شَمَّاسٍ خَطِيْبَ الْأَنْصَارِ. فَلَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةَ:[يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ آمَنُوْا لَا تَرْفَعُوْا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتَ النَّبِيِّ...؛٤٩: ٢] إِلى آخِرِ الْآيَةِ جَلَسَ ثَابِتٌ فِيْ بَيْتِهِ وَاحْتَبَسَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم. فَسَأَلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم سَعْدَ بْنَ مُعَاذٍ. فَقَالَ: "مَا شَأْنُ ثَابِتٍ اَيَشْتَكِيْ؟" فَأَتَاهُ سَعْدٌ فَذَكَرَ لَهُ قَوْلَ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم. فَقَالَ ثَابِتٌ :أُنْزِلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ وَلَقَدْ عَلِمْتُمْ أَنِّيْ مِنْ أَرْفَعِكُمْ صَوْتًا عَلَى رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم. فَأَنَا مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَذَكَرَ ذَلِكَ سَعْدٌ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم. فَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "بَلْ هُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

6211. (16) [3/1750-దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం: సా'బిత్ బిన్ ఖైస్ బిన్ షమ్మాస్ అ'న్సారుల్లో 'ఖ'తీబ్‌గా ఉండేవారు. '' ఓ విశ్వాసులారా! మీ కంఠస్వరాలను, ప్రవక్త కంఠస్వరాని కంటే పెంచకండి మరియు మీరు పరస్పరం ఒకరితోనొకరు విచ్చలవిడిగా మాట్లాడుకునే విధంగా అతనితో మాట్లాడకండి, దానివల్ల మీకు తెలియకుండానే, మీ కర్మలు వ్యర్థం కావచ్చు!'' –(అల్ -హుజురాత్, 49:2) అనే ఆయతు అవతరించినపుడు సా'బిత్ తన ఇంట్లో కూర్చుండి పోయారు. ప్రవక్త (స) వద్దకు రావటం మానివేసారు. ప్రవక్త (స) స'అద్ బిన్ మ'ఆజ్'ను, సా'బిత్ గురించి అడిగారు. అనంతరం స'అద్ (ర), సా'బిత్ (ర) వద్దకు వచ్చారు. ప్రవక్త (స) అతన్ని అడిగి నట్లు చెప్పారు. సాబి'త్ అది విని, ''ఓ విశ్వాసులారా! మీ స్వరాలను ప్రవక్త (స) స్వరాలపై అధిగమించ నీయకండి,'' అనే ఆయతు అవతరించింది, నా గొంతు ప్రవక్త (స) వద్ద మీ అందరి గొంతు కంటే చాలా బిగ్గరగా ఉండేది, కనుక నేను నరక వాసినని తన మనసులోని మాటను బయటపెట్టారు. అనంతరం స'అద్ ఈ విషయాన్ని ప్రవక్త (స) ముందు పెట్టారు. దానికి ప్రవక్త (స) 'అలా కాదు, సా'బిత్ స్వర్గవాసి,' అని అన్నారు. (ముస్లిమ్)

٦٢١٢ - [١٧] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٥٠/٣)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ قَالَ: كُنَّا جُلُوْسًا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِذْ نَزَلَتْ سُوْرَةُ الْجُمُعَةِ فَلَمَّا نَزَلَتْ [وَآخَرِيْنَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوْا بِهِمْ...؛٦٢: ٣] قَالُوْا: مَنْ هَؤُلَاءِ يَا رَسُوْلَ اللهِ؟ قَالَ: وَفِيْنَا سَلْمَانُ الْفَارِسِيُّ. قَالَ: فَوَضَعَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَدَهُ عَلَى سَلْمَانَ ثُمَّ قَالَ: "لَوْكَانَ الْإِيْمَانُ عِنْدَ الثُّرَيَّا لَنَالَهُ رِجَالٌ مِنْ هَؤُلَاءِ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6212. (17) [3/1750-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: మేము ప్రవక్త (స) వద్ద కూర్చొని ఉన్నాం. ఇంతలో సూరహ్ జుము'అహ్ (62) అవతరించింది. " మరియు ఇంకా వారిలో చేరని ఇతరులకు కూడా (బోధించటానికి)...''(అల్-జుము'అహ్, 62:3) అనే ఆయతు అవతరించినపుడు అనుచరులు, 'ఓ ప్రవక్తా! వారెవరు?' అని విన్నవించు కున్నారు. అప్పుడు మాలో సల్మాన్ ఫారిసీ కూడా ఉన్నారు. ప్రవక్త (స) తన చేతిని సల్మాన్‌పై పెట్టి, ఒకవేళ విశ్వాసం సు'రయ్యాపై ఉన్నా, వీరిలో కొంత మంది దాన్ని సంపాదిస్తారు, పొందుతారు,' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢١٣ - [١٨] (صحيح) (١٧٥٠/٣)

وعَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "اَللّٰهُمَّ حَبِّبْ عُبَيْدَكَ هَذَا". يَعْنِيْ أَبَا هُرَيْرَةَ "وَأُمَّهُ إِلَى عِبَادِكَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَحَبِّبْ إِلَيْهِمُ الْمُؤْمِنِيْنَ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

6213. (18) [3/1750-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఓ అల్లాహ్(త)! నీ ఈ దాసుణ్ణి అంటే అబూ హురైరహ్‌ను ఇంకా అతని తల్లి గారిని, నీ దాసులకు ప్రియమైన వారుగా ఇంకా విశ్వాసులను వారికి ప్రియమైన వారుగా చేయి.'' (ముస్లిమ్)

٦٢١٤ - [١٩] (صحيح) (١٧٥١/٣)

وعَنْ عَائِذِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ أَبَا سُفْيَانَ أَتَى عَلَى سَلْمَانَ وَصُهَيْبٍ وَبِلَالٍ فِيْ نَفَرٍ فَقَالُوْا: مَا أَخَذَتْ سُيُوْفُ اللهِ مِنْ عُنُقِ عَدُوِّ اللهِ مَأْخَذَهَا. فَقَالَ أَبُوْ بَكْرٍ: أَتَقُوْلُوْنَ هَذَا لِشَيْخِ قُرَيْشٍ وَسَيِّدِهِمْ؟ فَأَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأَخْبَرَهُ. فَقَالَ: يَا أَبَا بَكْرٍ لَعَلَّكَ

أَغْضَبْتَهُمْ لَئِنْ كُنْتَ أَغْضَبْتَهُمْ لَقَدْ أَغْضَبْتَ رَبَّكَ". فَأَتَاهُمْ فَقَالَ: يَا إِخْوَتَاهُ أَغْضَبْتُكُمْ قَالُوْا: لَا يَغْفِرُ اللهُ لَكَ يَا أُخَيَّ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

6214 (19) [3/1751-దృఢం]

'ఆఇ'జ్' బిన్ 'అమ్ర్ (ర) కథనం: అబూ సుఫియాన్, సల్మాన్, 'సుహైబ్ మరియు బిలాల్ మొదలైన వారు కూర్చున్న ఒక సభ ప్రక్కనుండి వెళ్ళడం జరిగింది. అప్పుడు వారు, "ఇంకా అల్లాహ్(త) కరవాలాలు, ఆయన (త) శత్రువుల మెడలు నరకలేదు," అని అన్నారు. అది విని అబూ బకర్ (ర), 'మీరు ఖురైషుల నాయకుల గురించి అంటు న్నారా?' అని అన్నారు. అనంతరం అబూ బకర్ (ర), ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చారు. జరిగిన విషయం గురించి ప్రస్తా వించారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'ఓ అబూ బకర్! నీవు వాళ్ళను అయిష్టానికి గురిచేసినట్లుంది, ఒకవేళ నీవు వారిని అయిష్టానికి గురిచేస్తే, నీవు అల్లాహ్(త)ను, అయిష్టా నికి గురిచేసి నట్టే,' అని అన్నారు. అనంతరం అబూ బకర్ (ర) వారి వద్దకు వచ్చి, 'సోదరులారా! నేను మిమ్మల్ని అయిష్టానికి గురిచేసానా?' అని అడిగారు. దానికి వారు సమాధానం ఇస్తూ, 'లేదు, అల్లాహ్(త) మిమ్మల్ని క్షమించుగాక!' అని అన్నారు. (ముస్లిమ్)

٦٢١٥ - [٢٠] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٥١/٣)

وَعَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: "آيَةُ الْإِيْمَانِ حُبُّ الْأَنْصَارِ وَآيَةُ النِّفَاقِ بُغْضُ الْأَنْصَارِ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6215. (20) [3/1751-ఏకీభవితం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "అ'న్సారులను ప్రేమించటం విశ్వాసానికి చిహ్నం, అ'న్సారుల పట్ల ద్వేషం కలిగి ఉండటం కాపట్యానికి నిదర్శనం." (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢١٦ - [٢١] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٥١/٣)

وَعَنِ الْبَرَاءِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم يَقُوْلُ: "اَلْأَنْصَارُ لَا يُحِبُّهُمْ إِلَّا مُؤْمِنٌ وَلَا يُبْغِضُهُمْ إِلَّا مُنَافِقٌ. فَمَنْ أَحَبَّهُمْ أَحَبَّهُ اللهُ وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ أَبْغَضَهُ اللهُ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6216. (21) [3/1741-ఏకీభవితం]

బరాఅ' బిన్ 'ఆజి'బ్(ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవ చిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను. "విశ్వాసులు మాత్రమే అ'న్సార్లను ప్రేమిస్తారు, కపటాచారులే అ'న్సార్ల పట్ల ద్వేషం కలిగి ఉంటారు. అందు వల్ల అన్సార్లను ప్రేమించే వారిని అల్లాహ్ (త) ప్రేమిస్తాడు. అ'న్సార్ల పట్ల శత్రుత్వం కలిగి ఉండే వ్యక్తి అల్లాహ్ (త)తో శత్రుత్వం కొని తెచ్చుకున్నట్టే. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢١٧ - [٢٢] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٥١/٣)

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: إِنَّ نَاسًا مِنَ الْأَنْصَارِ قَالُوْا حِيْنَ أَفَاءَ اللهُ عَلَى رَسُوْلِهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ أَمْوَالِ هَوَازِنَ مَا أَفَاءَ فَطَفِقَ يُعْطِيْ رِجَالًا مِنْ قُرَيْشٍ اَلْمِائَةَ مِنَ الْإِبِلِ فَقَالُوْا: يَغْفِرُ اللهُ لِرَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم يُعْطِيْ قُرَيْشًا وَيَدَعُنَا وَسُيُوْفُنَا تَقْطُرُ مِنْ دِمَائِهِمْ فَحُدِّثَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم بِمَقَالَتِهِمْ فَأَرْسَلَ إِلَى الْأَنْصَارِ فَجَمَعَهُمْ فِيْ قُبَّةٍ مِنْ أَدَمٍ وَلَمْ يَدْعُ مَعَهُمْ أَحَدًا غَيْرَهُمْ. فَلَمَّا اجْتَمَعُوْا جَاءَهُمْ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم. فَقَالَ: "مَا كَانَ حَدِيْثٌ بَلَغَنِيْ عَنْكُمْ؟" فَقَالَ فُقَهَاؤُهُمْ: أَمَّا ذَوُوْ رَأْيِنَا يَا رَسُوْلَ اللهِ فَلَمْ يَقُوْلُوْا شَيْئًا وَأَمَّا أُنَاسٌ مِنَّا حَدِيْثَةٌ أَسْنَانُهُمْ. قَالُوْا: يَغْفِرُ اللهُ لِرَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم يُعْطِيْ قُرَيْشًا وَيَدَعُ الْأَنْصَارَ وَسُيُوْفُنَا تَقْطُرُ مِنْ دِمَائِهِمْ. فَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "إِنِّيْ أُعْطِيْ رِجَالًا حَدِيْثِيْ عَهْدٍ بِكُفْرٍ أَتَأَلَّفُهُمْ أَمَا تَرْضَوْنَ أَنْ يَذْهَبَ النَّاسُ بِالْأَمْوَالِ وَتَرْجِعُوْنَ إِلَى رِحَالِكُمْ بِرَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم". قَالُوْا بَلَى يَا رَسُوْلَ اللهِ قَدْ رَضِيْنَا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6217. (22) [3/1751-ఏకీభవితం]

అనస్ (ర) కథనం: అల్లాహ్(త) తన ప్రవక్తకు 'హవా'జిన్ తెగవారి యుద్ధ ధనాన్ని ప్రసాదించి నపుడు, ప్రవక్త (స) ఖురైష్‌కు చెందిన అనేకమందికి, 100 ఒంటెలు చొప్పున పంచసాగారు. అది చూచిన అన్సారుల్లోని కొందరు, "అల్లాహ్ (త) ప్రవక్త (స)ను క్షమించుగాక! అతను(స), ఖురైషులకు ఇంత ఇస్తున్నారు. కాని, మాకు ఇవ్వటం లేదు. అసలు మా కరవాలాల నుండి ఖురైషుల రక్తం కారుతుంది," అని అన్నారు. అనంతరం అ'న్సార్లు ఇలా అంటున్నారని ప్రవక్త (స)కు తెలియపర్చటం జరిగింది. ప్రవక్త (స) అన్సార్లను పిలిపించి, ఒక ఖైదులో అందరినీ ప్రోగుచేసి వారు తప్ప ఎవరూ లేరు. వారందరూ వచ్చిన తర్వాత ప్రవక్త (స) వారి వద్దకు వచ్చి, 'మీ గురించి ఇలా విన్నాను,' అని అన్నారు. అప్పుడు వారిలోని వివేకవంతులు, 'ఓ ప్రవక్తా! మాలోని బుద్ధిమంతులు ఏమీ అనలేదు. అయితే యువకులు మాత్రం," అల్లాహ్ (త), ప్రవక్త (స)ను క్షమించుగాక! అతను (స), ఖురైషులకు చాలా అధికంగా ఇచ్చారు, కాని మాకు మాత్రం ఏమీ ఇవ్వలేదు. వాస్తవం ఏమిటంటే మా

కరవాలాల నుండి ఖురైషుల రక్తం కారుతుంది,' అని అన్సారు, అని," విన్నవించుకున్నారు. అది విని ప్రవక్త (స), "నిస్సందేహంగా నేను ఖురైషుల్లోని ఇప్పుడిప్పుడే ఇస్లామ్ స్వీకరించిన వారికి ఇస్తూ ప్రోత్సహిస్తున్నాను. అయితే, ప్రజలు తమ ఇళ్ళకు ధన సంపదలతో వెళ్ళడం, మీరు మీ ఇళ్ళకు దైవప్రవక్తను తీసుకు వెళ్ళడం మీకు ఇష్టం లేదా?" అని అడిగారు. అన్సార్లు ఈ మాటలు విని, "తప్పకుండా ఓ ప్రవక్తా! మేము దీన్ని సమ్మ తిస్తున్నాం," అని అన్నారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢١٨ - [٢٣] (صحيح) (١٧٥٢/٣)

وعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "لَوْلَا الْهِجْرَةُ لَكُنْتُ امْرَءًا مِنَ الْأَنْصَارِ وَلَوْ سَلَكَ النَّاسُ وَادِيًا وَسَلَكَتِ الْأَنْصَارُ وَادِيًا أَوْ شِعْبًا لَسَلَكْتُ وَادِيَ الْأَنْصَارِ وَشِعْبَهَا وَالْأَنْصَارُ شِعَارٌ وَالنَّاسُ دِثَارٌ إِنَّكُمْ سَتَرَوْنَ بَعْدِيْ أَثْرَةً فَاصْبِرُوْا حَتّٰى تَلْقَوْنِيْ عَلَى الْحَوْضِ". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

6218. (23) [3/1752-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఒకవేళ హిజ్రత్ లేకుంటే, నేను అ'న్సారుల్లో ఒకడినై ఉండే వాడిని. ఒకవేళ ప్రజలు ఒక మార్గం గుండా, అ'న్సార్లు మరో మార్గం గుండా వెళితే నేను అ'న్సారుల మార్గాన్ని అనుసరించే వాడిని. అ'న్సారులు షి'ఆర్ వంటి వారు. ఇతరులు దిసా'ర్ వంటి వారు. నా తరువాత మీరు హెచ్చుతగ్గులు చూస్తారు. అప్పుడు మీరు సహనం పాటించాలి. చివరికి మీరు నన్ను కౌస'ర్ సరస్సు వద్ద కలుసుకుంటారు." [32] (బు'ఖారీ)

٦٢١٩ - [٢٤] (صحيح) (١٧٥٢/٣)

وعَنْهُ قَالَ: كُنَّا مَعَ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ الْفَتْحِ فَقَالَ: "مَنْ دَخَلَ دَارَ أَبِيْ سُفْيَانَ فَهُوَ آمِنٌ وَمَنْ أَلْقَى السِّلَاحَ فَهُوَ آمِنٌ". فَقَالَتِ الْأَنْصَارُ: أَمَّا الرَّجُلُ فَقَدْ أَخَذَتْهُ رَأْفَةٌ بِعَشِيْرَتِهِ وَرَغْبَةٌ فِيْ قَرْيَتِهِ. وَنَزَلَ الْوَحْيُ عَلَى رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم. قَالَ: "قُلْتُمْ أَمَّا الرَّجُلُ فَقَدْ أَخَذَتْهُ رَأْفَةٌ بِعَشِيْرَتِهِ وَرَغْبَةٌ فِيْ قَرْيَتِهِ كَلَّا إِنِّيْ عَبْدُ اللهِ وَرَسُوْلُهُ هَاجَرْتُ إِلَى اللهِ وَإِلَيْكُمْ فَالْمَحْيَا مَحْيَاكُمْ وَالْمَمَاتُ مَمَاتُكُمْ". قَالُوْا: وَاللهِ مَا قُلْنَا إِلَّا ضَنًّا بِاللهِ وَرَسُوْلِهِ. قَالَ: "فَإِنَّ اللهَ وَرَسُوْلَهُ يُصَدِّقَانِكُمْ وَيَعْذِرَانِكُمْ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

6219. (24) [3/1752-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: మక్కహ్ విజయం నాడు మేము ప్రవక్త (స) వెంట ఉన్నాం. అప్పుడు ప్రవక్త (స) "అబూ సుఫియాన్ ఇంట్లో ప్రవేశించిన వ్యక్తికి అభయం, ఆయుధాలు వదలివేసిన వానికి అభయం," అని ప్రకటించారు. అది విన్న అ'న్సారులు, "ప్రవక్త (స)కు తన తెగవారి ప్రేమ వాత్సల్యం పుట్టుకొచ్చింది. అందువల్లే తమ జాతివారి పట్ల ఈవిధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు," అని చెప్పుకో సాగారు. అనంతరం ప్రవక్త (స)పై దైవవాణి అవతరించింది. ప్రవక్త(స) అ'న్సారులను పిలిచి, "ఈ విధంగా మీరు అన్నారా? అలా ఎంతమాత్రం కాదు. నేను అల్లాహ్(త) దాసుడను, అల్లాహ్ ప్రవక్తను, నేను అల్లాహ్(త) వైపు, మీ వైపు వలస వెళ్ళాను. జీవించడం, మరణించటం మీతోనే," అని అన్నారు. అది విన్న అన్సారులు, "ఓ ప్రవక్తా! మేము అపార్థానికి గురై అలా పలకసాగాము. అల్లాహ్(త) ప్రసాదించిన అనుగ్రహాన్ని మా నుండి అల్లాహ్(త) దూరం చేయకూడదు గాక! మమ్మల్ని మీ నుండి వేరుచేయకూడదని ప్రార్థిస్తున్నాము. మేము కేవలం ప్రవక్త (స) సాన్నిహిత్యాన్ని పొందే ఆశతో ఇలా అన్నాం," అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), "అల్లాహ్(త) మరియు అల్లాహ్ ప్రవక్త మిమ్మల్ని ధృవీకరిస్తున్నారు. ఇంకా మిమ్మల్ని క్షమిస్తున్నారు," అని అన్నారు. (ముస్లిమ్)

---

32) వివరణ-6218: అన్సారులు షి'ఆర్ వంటివారంటే, లోపలి దుస్తుల్ని షి'ఆర్ అంటారు. బనీయన్, చొక్కా మొదలైనవి. దిసా'ర్ అంటే పైన కప్పుకునే దుప్పట్లు, కంబళ్ళు మొదలైనవి. అంటే అన్సార్లు నా అత్యంత సన్నిహితులు. ప్రజల్లో అందరి కంటే గౌరవ మర్యాదల్లో అన్సారులు నాకు సన్నిహితులు. ప్రవక్త (స) అన్సారులతో నా తరువాత ఒక కాలం వస్తుంది. ప్రజలు మీకంటే తమ్ముతాము అధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తారు. మీ పట్ల అన్యాయంగా ప్రవర్తిస్తారు. మిమ్మల్ని హీనదృష్టితో చూడ టం జరుగుతుంది. ఇటువంటి సమయంలో సహనం, ఓర్పు లను పాటించాలి. దాని ప్రతిఫలం ప్రళయదినం నాడు మీరు నన్ను కౌసరు కోనేరు వద్ద కలుసుకున్నప్పుడు లభిస్తుంది.

٦٢٢٠ - [٢٥] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٥٢/٣)

وَعَنْ أَنَسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَأَى صِبْيَانًا وَنِسَاءً مُقْبِلِيْنَ مِنْ عُرْسٍ فَقَامَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ:"اَللّٰهُمَّ أَنْتُمْ مِنْ أَحَبِّ النَّاسِ إِلَيَّ. اَللّٰهُمَّ أَنْتُمْ مِنْ أَحَبِ النَّاسِ إِلَيَّ". يَعْنِي الْأَنْصَارَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6220. (25) [3/1752-ఏకీభవితం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) పిల్లలను, స్త్రీలను ఒక పెండ్లి నుండి వస్తూఉండటం చూసి నిలబడ్డారు. ఇంకా, ''ఓ అల్లాహ్ (త)! నేను నీ సాక్షిగా అంటున్నాను! మీరు (అ'న్సార్లు) అందరికంటే నాకు చాలా ప్రియమైనవారు. ఓ అల్లాహ్ (త), ఓ అన్సారులారా! ప్రజలందరిలో మీరు నాకు ప్రియమైనవారు,'' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢٢١ - [٢٦] (صحيح) (١٧٥٢/٣)

وعَنْهُ قَالَ: مَرَّ أَبُوْ بَكْرٍ وَالْعَبَّاس بِمَجْلِسٍ مِنْ مَجَالِسِ الْأَنْصَارِ وَهُمْ يَبْكُوْنَ فَقَالَ: مَا يُبْكِيْكُمْ؟ قَالُوْا: ذَكَرْنَا مَجْلِسَ النَّبِيِّ صلى الله عليه و سلم مِنَّا فَدَخَلَ أَحَدُهُمَا عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأَخْبَرَهُ بِذٰلِكَ فَخَرَجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ عَصَّبَ عَلَى رَأْسِهِ حَاشِيَةَ بُرْدٍ فَصَعِدَ الْمِنْبَرَ وَلَمْ يَصْعَدْهُ بَعْدَ ذٰلِكَ الْيَوْمِ. فَحَمِدَ اللهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ. ثُمَّ قَالَ: "أُوْصِيْكُمْ بِالْأَنْصَارِ فَإِنَّهُمْ كَرِشِيْ وَعَيْبَتِيْ وَقَدْ قَضَوُا الَّذِيْ عَلَيْهِمْ وَبَقِيَ الَّذِيْ لَهُمْ فَاقْبَلُوْا مِنْ مُحْسِنِهِمْ وَتَجَاوَزُوْا عَنْ مُسِيْئِهِمْ". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

6221. (26) [3/1752-దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం: అబూ బకర్, 'అబ్బాస్ (ర. అన్హుమ్) లు, అన్సార్ల ఒక సభ ప్రక్క నుండి వెళుతూ ఉండగా, సభ లోని అ'న్సారులు ఏడుస్తున్నారు. వారిద్దరూ, 'మీరెందుకు ఏడుస్తున్నారు?' అని అడిగారు. దానికి వారు, 'ప్రవక్త (స) మా సమావేశాల్లో కూర్చోవటం గుర్తుకు వచ్చింది,' అని అన్నారు. వారిద్దరిలో ఒకరు ప్రవక్త (స) వద్దకు వెళ్ళి, ఈ సంఘటన గురించి తెలిపారు. ప్రవక్త (స) బయలు దేరి వచ్చారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) దుప్పటి ఒక మూలతో తల కప్పుకొని ఉన్నారు. మెంబరుపై ఎక్కారు, ఆ తరువాత, ఇక ఎప్పుడూ మెంబరుపై ఎక్కలేక పోయారు. ముందు ప్రవక్త (స) అల్లాహ్ (త)స్తోత్రాలు చేసారు. ఆ తరువాత, ''నేను అ'న్సారుల గురించి మిమ్మల్ని హితబోధ చేస్తున్నాను, అదేమి టంటే, అ'న్సార్లు నా జీర్ణాశయం, అ'న్సారుల తమ హక్కులను చెల్లించారు. కాని వారి హక్కులు ఇంకా మిగిలి ఉన్నాయి. వారిలోని మంచి వారి సాకులను స్వీకరించండి, వారిలోని చెడ్డవారిని క్షమించండి,'' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ)

٦٢٢٢ - [٢٧] (صحيح) (١٧٥٣/٣)

وعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: خَرَجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِيْ مَرَضِهِ الَّذِيْ مَاتَ فِيْهِ حَتّٰى جَلَسَ عَلَى الْمِنْبَرِ فَحَمِدَ اللهَ وَأَثْنٰى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ: " أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ النَّاسَ يَكْثُرُوْنَ. وَيَقِلُ الْأَنْصَارُحَتّٰى يَكُوْنُوْا فِي النَّاسِ بِمَنْزِلَةِ الْمِلْحِ فِي الطَّعَامِ. فَمَنْ وَلِيَ مِنْكُمْ شَيْئًايَضُرُّفِيْهِ قَوْمًا وَيَنْفَعُ فِيْهِ آخَرِيْنَ فَلْيَقْبَلْ عَنْ مُحْسِنِهِمْ وَلْيَتَجَاوَزْ عَنْ مُسِيْئِهِمْ". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

6222. (27) [3/1753-దృఢం]

ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) తన మరణ వ్యాధిలో ఉన్నప్పుడు, ఇంటినుండి బయటకు వచ్చి, మెంబరుపై కూర్చున్నారు. అల్లాహ్ స్తోత్రం పఠించిన తరువాత, ఇలా అన్నారు, ''ప్రజల సంఖ్య పెరుగుతుంది, అన్సారుల సంఖ్య తరుగుతుంది, చివరికి వారు అన్నంలో ఉప్పులా అయిపోతారు. మీలో ఎవరైనా ఉన్నత పదవులు పొందితే, అ'న్సారుల్లో మంచివారికి సహాయం చేయాలి. చెడ్డ వారిని క్షమించాలి.'' (బు'ఖారీ)

٦٢٢٣ - [٢٨] (صحيح) (١٧٥٣/٣)

وعَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسل : "اَللهُ اغْفِرْ لِلْأَنْصَارِ وَلِأَبْنَاءِ الْأَنْصَارِ وَأَبْنَاءِ أَبْنَاءِ الْأَنْصَارِ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

6223. (28) [3/1753-దృఢం]

'జైద్ బిన్ అర్ఖమ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రార్థించారు, ''ఓ అల్లాహ్(త)! అ'న్సారులను, వారి కుమారులను, వారి మనవళ్ళను క్షమించు.'' (ముస్లిమ్)

٦٢٢٤ - [٢٩] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٥٣/٣)

وَعَنْ أَبِيْ أُسَيْدٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "خَيْرُ دُوْرِ الْأَنْصَارِ بَنُو النَّجَّارِ ثُمَّ بَنُو عَبْدِ الْأَشْهَلِ ثُمَّ بَنُو الْحَارِثِ بْنِ الْخَزْرَجِ ثُمَّ بَنُو سَاعِدَةَ وَفِيْ كُلِّ دُوْرِالْأَنْصَارِخَيْرٌ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6224. (29) [3/1753-ఏకీభవితం]

అబూ ఉసైద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "అ'న్సారుల తెగల్లో ఉత్తమమైనది బనూ నజ్జార్ తెగ, ఆ తరువాత బనూ 'అబ్దుల్ అష్‌హల్ తెగ, ఆ తరువాత బనూ 'హారిస్' తెగ, ఆ తరువాత బనూ సా'యిదహ్ తెగ. ఇంకా అ'న్సార్ల తెగలన్నిటిలో మేలు, మంచి ఉన్నాయి. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢٢٥ - [٣٠] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٥٣/٣)

وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: بَعَثَنِي رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم أَنَا وَالزُّبَيْرَ وَالْمِقْدَادَ - وَفِيْ رِوَايَةٍ: أَبَا مَرْثَدٍ بَدْلَ الْمِقْدَادِ - فَقَالَ: "اِنْطَلِقُوْا حَتّى تَأْتُوْا رَوْضَةَ خَاخٍ فَإِنَّ بِهَا ظَعِيْنَةً مَعَهَا كِتَابٌ فَخُذُوْا مِنْهَا". فَانْطَلَقْنَا تَتَعَادى بِنَا خَيْلُنَا حَتّى أَتَيْنَا الرَّوْضَةِ فَإِذَا نَحْنُ بِالظَّعِيْنَةِ. قُلْنَا لَهَا: أَخْرِجِي الْكِتَابَ. قَالَتْ: مَا مَعِيَ مِنْ كِتَابٍ. فَقُلْنَا لَتُخْرِجِنَّ الْكِتَابَ أَوْ لَتُلْقِيَنَّ الثِّيَابَ فَأَخْرَجَتْهُ مِنْ عِقَاصِهَا. فَأَتَيْنَا بِهِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم. فَإِذَا فِيْهِ: مِنْ حَاطِبِ بْنِ أَبِيْ بَلْتَعَةَ إِلى نَاسٍ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ مِنْ أَهْلِ مَكَّةَ يُخْبِرُهُمْ بِبَعْضِ أَمْرِ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم. فَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "يَا حَاطِبِ مَا هٰذَا؟" فَقَالَ: يَا رَسُوْلَ اللهِ لَا تَعْجَلْ عَلَيَّ إِنِّيْ كُنْتُ امْرَأً مُلْصَقًا فِيْ قُرَيْشٍ وَلَمْ أَكُنْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ. وَكَانَ مَنْ مَعَكَ مِنَ الْمُهَاجِرِيْنَ لَهُمْ قَرَابَةٌ يَحْمُوْنَ بِهَا أَمْوَالَهُمْ وَأَهْلِيْهِمْ بِمَكَّةَ. فَأَحْبَبْتُ إِذْ فَاتَنِيْ ذٰلِكَ مِنَ النَّسَبِ فِيْهِمْ يَدًا يَحْمُوْنَ بِهَا قَرَابَتِيْ. وَمَا فَعَلْتُ كُفْرًا وَلَا ارْتِدَادًا عَنْ دِيْنِيْ وَلَا رِضىً بِالْكُفْرِ بَعْدَ الْإِسْلَامِ. فَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "إِنَّهُ قَدْ صَدَقَكُمْ" فَقَالَ عُمَرُ: دَعْنِيْ يَا رَسُوْلَ اللهِ أَضْرِبْ عُنُقَ هٰذَا الْمُنَافِقِ. فَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "إِنَّهُ قَدْ شَهِدَ بَدْرًا وَمَا يُدْرِيْكَ لَعَلَّ اللهَ اطَّلَعَ عَلَى أَهْلِ بَدْرٍ. فَقَالَ: اعْمَلُوْا مَا شِئْتُمْ. فَقَدْ وَجَبَتْ لَكُمُ الْجَنَّةُ"

وَفِيْ رِوَايَةٍ: فَقَدْ غَفَرْتُ لَكُمْ "فَأَنْزَلَ اللهُ تَعَالى [يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ آمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا عَدُوِّيْ وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ]. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6225. (30) [3/1753-ఏకీభవితం]

'అలీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) నన్ను, 'జుబైర్‌ను, మిఖ్‌దాద్‌ను - మరో ఉల్లేఖనంలో మిఖ్‌దాద్‌కు బదులు అబూ మర్‌స'ద్‌ను - పంపుతూ "మీరు బయలు దేరండి, 'ఖా'ఖె రౌ'దహ్ చేరిన తర్వాత, అక్కడ ఒంటెపై కూర్చున్న ఒక స్త్రీ వద్ద ఒక ఉత్తరం ఉంది. ఆమె వద్దనుండి ఆ ఉత్తరాన్ని తీసుకురండి," అని అన్నారు. అనంతరం మేము బయలుదేరాము. మా గుర్రాలు మమ్మల్ని చాలా వేగంగా తీసుకొని వెళ్ళాయి. చివరికి మేము 'ఖా'ఖె రౌ'దహ్ చేరుకున్నాము. ఆ స్త్రీ కనబడగానే మేము ఆమెతో, 'నీ వద్ద ఉన్న ఉత్తరం ఇవ్వు,' అని అన్నాము. దానికి ఆమె, 'నా వద్ద ఉత్తరం లేదు,' అని చెప్పింది. మేము కఠినంగా వ్యవహరిస్తూ, 'ఆ ఉత్తరం ఇస్తావా లేకపోతే నీ బట్టలు ఊడదీయ మంటావా,' అని హెచ్చ రించాము. అనంతరం ఆమె ఉత్తరాన్ని తన జడలో నుండి తీసి ఇచ్చింది. మేము ఆ ఉత్తరాన్ని తీసుకొని ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చాము.

ఆ ఉత్తరంలో ఇలా ఉంది: " 'హా'తి'బ్ బిన్ అబీ'అహ్ బ'ల్తాహ్ తరఫు నుండి, మక్కహ్ అవిశ్వాసులకు, ఇందులో 'హా'తిబ్ ప్రవక్త (స)కు సంబంధించిన కొన్ని వ్యవహారాల గురించి అవిశ్వాసులకు తెలియ పరిచాడు." అని ఉంది. ప్రవక్త (స) 'హా'తిబ్‌ను విచారిస్తూ, 'ఇదేమిటి?' అని అడిగారు. దానికి అతను, "ప్రవక్తా! తొందర పడకండి, నేను బయట నుండి వచ్చి ఖురైషుల్లో కలసిపోయాను. నేను ఖురైషుల్లోని వ్యక్తిని కాను. మీ వైపు ఉన్న ముహాజిరీన్లకు మక్కహ్‌లో ఉన్న అవిశ్వాసులతో బంధుత్వం ఉంది. అవిశ్వాసులు ఈ బంధుత్వం వల్ల మక్కహ్‌లో ఉన్న ముహాజిరీన్ల ఆస్తిపాస్తు లను, కుటుంబ కులను రక్షణ కల్పిస్తారు. అయితే వారితో నాకు ఎటువంటి బంధుత్వం లేదు, నేనేదైనా ఉపకారం చేస్తే వారు మక్కహ్‌లో ఉన్న నా బంధువులకు రక్షణ ఇస్తారని భావించాను. నేనీ పని అవిశ్వాసపరంగా చేయలేదు. ఇంకా ఇస్లామ్ స్వీకరించిన తర్వాత నాకెంత మాత్రం అవిశ్వాసంపై ప్రేమ లేదు,' అని విన్నవించు కున్నాడు, దానికి ప్రవక్త (స), " 'హా'తిబ్ సత్యం పలుకుతున్నాడు," అని అన్నారు. అప్పుడు 'ఉమర్ (ర), 'నా కనుమతి ఇస్తే నేనీ కపటాచారి తలను నరుకుతాను,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), " 'హా'తిబ్ బద్ర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నాడు. ఓ 'ఉమర్! నీకు తెలియదా! వీరిపై అల్లాహ్(త) ప్రత్యేక కారుణ్య కటాక్షాలు ఉన్నాయి. అందువల్లే బద్ర్ వారిని అల్లాహ్ (త), 'మీరు ఏం చేసుకున్నా మీకు స్వర్గం తప్పనిసరి అయిపోయింది,' అని ఆదేశించి ఉన్నాడు."

మరో ఉల్లేఖనంలో ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు, "నేనైతే క్షమించాను." అనంతరం అల్లాహ్ (త) ఇలా ఆదేశించాడు, "ఓ విశ్వాసులారా! నాకూ, మీకూ శత్రు

వులైన వారిని మిత్రులుగా చేసుకోకండి." (అల్ ముమ్ త'హిననహ్, **60:01**). (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢٢٦ - [٣١] (صحيح) (١٧٥٤/٣)

وعَنْ رَفَاعَةَ بْنِ رَافِعٍ قَالَ: جَاءَ جِبْرِيْلُ إِلى النَّبِيِّ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ: "مَا تَعُدُّوْنَ أَهْلَ بَدْرٍفِيْكُمْ". قَالَ: "مِنْ أَفْضَلِ الْمُسْلِمِيْنَ" .أَوْ كَلِمَةً نَحْوَهَا قَالَ: "وَكَذٰلِكَ مَنْ شَهِدَ بَدْرًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ". رَواهُ الْبُخَارِيُّ.

6226. (31) [3/1754-దృఢం]

రిఫా'అహ్ బిన్ రాఫె'అ(ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వద్దకు జిబ్రీల్ (అ) వచ్చారు. 'బద్ర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్న వారిని మీరు ఏ తరగతికి చెందినవారుగా పరిగణిస్తున్నారు,' అని అడిగారు. దానికి ప్రవక్త (స), 'ముస్లిము లందరి కంటే ఉన్నతులుగా భావిస్తున్నాను,' అని లేదా అటు వంటి వాక్యమే అన్నారు. అప్పుడు జిబ్రీల్ (అ) అది విని, "అదేవిధంగా బద్ర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్న దైవదూతలు కూడా ఉన్నతులే." (బు'ఖారీ)

٦٢٢٧ - [٣٢] (صحيح) (١٧٥٤/٣)

وعَنْ حَفْصَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "إِنِّيْ لَأَرْجُو أَنْ لَا يَدْخُلَ النَّارَ إِنْ شَاءَ اللهُ أَحَدٌ شَهِدَ بَدْرًا وَالْحُدَيْبِيَةَ". قُلْتُ: يَا رَسُوْلَ اللهِ أَلَيْسَ قَدْ قَالَ اللهُ تَعَالى: [وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا] قَالَ: "فَلَمْ تَسْمَعِيْهِ يَقُوْلُ: [ثُمَّ نُنَجِّيْ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا]".

وَفِيْ رِوَايَةٍ: "لَا يَدْخُلُ النَّارَ إِنْ شَاءَ اللهُ مِنْ أَصْحَابِ الشَّجَرَةِ - أَحَدٌ - الَّذِيْنَ بَايَعُوْا تَحْتَهَا". رَواهُ مُسْلِمٌ .

6227. (32) [3/1754-దృఢం]

'హఫ్'సహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "బద్ర్ యుద్ధంలో, హుదైబియాలో పాల్గొన్న వాళ్ళెవరూ ఇన్ షా అల్లాహ్ నరకంలో ప్రవేశించరని నేనంటున్నాను." దానికి నేను ఓ ప్రవక్తా(స)! "మరి అల్లాహ్(త) మరియు మీలో ఎవ్వడునూ దాని (నరకంపై గల వంతెన) మీదనుండి పోకుండా (దాటకుండా) ఉండలేడు. ఇది తప్పించు కోలేని, నీ ప్రభువు యొక్క నిర్ణయం.' (మర్యం, **19:71**) అని ఆదేశించి ఉన్నాడు కదా!" అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స) ఆ తరువాత ఏమన్నాడో నువ్వు వినలేదా? **ఆ పిదప** మేము దైవభీతి గలవారిని రక్షిస్తాము." (మర్యం, **19: 72**) అని ఆదేశించాడు.

మరో ఉల్లేఖనంలో, "హుదైబియాలో చెట్టుక్రింద ప్రమాణం చేసిన వారెవరూ నరకంలోకి వెళ్ళరని," ఉంది. (ముస్లిమ్)

٦٢٢٨ - [٣٣] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٥٤/٣)

وَعَنْ جَابِرٍقَالَ: كُنَّا يَوْمَ الْحُدَيْبِيَةِ أَلْفًا وَأَرْبَعمِائَةٍ. قَالَ لَنَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم: "أَنْتُمُ الْيَوْمَ خَيْرُأَهْلِ الْأَرْضِ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

6228. (33) [3/1754-ఏకీభవితం]

జాబిర్ (ర) కథనం: హుదైబియా నాడు మేము 1400 మంది ఉన్నాం. మా గురించి ప్రవక్త (స) ప్రస్తావిస్తూ, "ఈ రోజు భూవాసులందరి కంటే ఉత్తములు మీరే" అని అన్నారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢٢٩ - [٣٤] (صحيح) (١٧٥٤/٣)

وَعَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ يَصْعَدِ الثَّنِيَّةَ ثَنِيَّةَ الْمُرَارِ فَإِنَّهُ يُحَطُّ عَنْهُ مَا حُطَّ عَنْ بَنِي إسرائيل» . وَكَانَ أَوَّلَ مَنْ صَعِدَهَا خَيْلُنَا خَيْلُ بَنِي الْخَزْرَجِ ثُمَّ تَتَامَّ النَّاسُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كُلُّكُمْ مَغْفُورٌ لَهُ إِلَّا صَاحِبَ الْجَمَلِ الْأَحْمَرِ» . [ص:١٧٥٥] فَأَتَيْنَاهُ فَقُلْنَا: تَعَالَ يَسْتَغْفِرْ لَكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَأَنْ أَجِدَ ضَالَّتِي أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ يَسْتَغْفِرَ لِي صَاحِبُكُمْ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

وَذَكَرَ حَدِيثَ أَنَسٍ قَالَ لِأُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ: «إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَقْرَأَ عَلَيْكَ» فِي «بَابٍ» بعدَ فَضَائِلِ الْقُرْآن

6229. (34) [3/1754-దృఢం]

జాబిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మురార్ కొండపై ఎక్కినవాడి పాపాలు, బనీ ఇస్రాయీ'ల్‌కు చెందిన వారి పాపాలు క్షమించబడినట్లు తొలగి పోయాయి." అనంతరం, అందరికంటే ముందు మా గుర్రాలు అంటే 'ఖ'జ్‌రజ్ తెగ గుర్రాలు ఎక్కాయి. ఆ తరువాత వారి వెనుక ఇతరులు క్రమంగా ఎక్కారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స), "ఆ ఎర్రని ఒంటె యజమాని తప్ప అందరినీ క్షమించడం జరిగింది," అని అన్నారు. ఆ ఎర్రని ఒంటె యజమాని మరెవరో కాదు, కపటా చారుల నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబయ్.' అది విని మేము అతని దగ్గరకు వెళ్ళి, 'మాతో రండి, మీ గురించి దు'ఆ చేయమని ప్రవక్త (స)ను విన్నవించు కుందాం,' అని అన్నాము. దానికి వాడు, 'నేను నా పోగొట్టుకున్న దాన్ని వెతకటం మీ మిత్రుని క్షమాపణ కోరడం కంటే శ్రేష్ఠమైనది,' అని అన్నాడు. (ముస్లిమ్)

ఇంకా అనస్ (ర) ఉల్లేఖించిన 'హదీసు'లో ఇలా ఉంది, ప్రవక్త (స) ఉబయ్ బిన్ క'అబ్ (ర)తో, "'ఖుర్ఆన్ పఠించి నీకు వినిపించమని అల్లాహ్(త) నన్ను ఆదేశించాడు," అని అన్నారు. దీన్ని గురించి ఖుర్ఆన్ ప్రత్యేకతల్లో పేర్కొనడం జరిగింది.

రెండవ విభాగం اَلْفَصْلُ الثَّانِيْ

٦٢٣٠ - [٣٥] (ضعيف) (١٧٥٥/٣)

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: " اقْتَدُوا بِاللَّذَيْنِ مِنْ بَعْدِي مِنْ أَصْحَابِي: أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَاهْتَدُوا بِهَدْيِ عمّارٍ وَتَمَسَّكُوا بِعَهْدِ ابْنِ أُمِّ عَبْدٍ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6230. (35) [3/1755-బలహీనం]

ఇబ్నె మస్'ఊద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "నా తరువాత నా అనుచరుల్లో అబూ బకర్, 'ఉమర్ (ర)ను అనుసరించండి, ఇంకా 'అమ్మార్ బిన్ యాసిర్ గుణగణాలను కలిగి రుజుమార్గంపై నడవండి. ఇంకా ఉమ్మె 'అబ్ద్ కొడుకు ('అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్) వాగ్దాన గుణాన్ని కలిగి ఉండండి." (తిర్మిజి')

మరో ఉల్లేఖనంలో, దీన్ని 'హుజైఫహ్ (ర) ఉల్లే ఖించారు, అందులో "ఉమ్మె 'అబ్ద్ కొడుకు వాగ్దాన గుణాన్ని కలిగి ఉండండి," అనే దానికి బదులు ఇబ్నె మస్'ఊద్ చెప్పినదాన్ని నిజమని నమ్మండి," అని ఉంది.

٦٢٣١ - [٣٦] (واه) (١٧٥٥/٣)

وعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صلى الله عليه وسلم:"لَوْ كُنْتُ مُؤَمِّرًا مِنْ غَيْرِمَشْوَرَةٍ لَأَمَّرْتُ عَلَيْهِمُ ابْنَ أُمِّ عَبْدٍ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَهُ.

6231. (36) [3/1755-వాహ్]

'అలీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఒక వేళ నేను సంప్రదించకుండా ఎవరినైనా నాయకునిగా నియ మిస్తే, ఉమ్మె 'అబ్ద్ కొడుకు అంటే 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్‌ను నియమిస్తాను." (తిర్మిజి', ఇబ్నె మాజహ్)

٦٢٣٢ - [٣٧] (صحيح) (١٧٥٥/٣)

وَعَنْ خَيْثَمَةَ بْنِ أَبِي سَبْرَةَ قَالَ: أَتَيْتُ الْمَدِيْنَةَ فَسَأَلْتُ اللّٰهَ أَنْ يُيَسِّرَ لِي جَلِيسًا صَالِحًا فَيَسَّرَلِي أَبَا هُرَيْرَةَ فَجَلَسْتُ إِلَيْهِ فَقُلْتُ: إِنِّي سَأَلْتُ اللّٰهَ أَنْ يُيَسِّرَلِيْ جَلِيسًا صَالِحًا فَوُفِّقْتَ لِيْ. فَقَالَ: مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ قُلْتُ: مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ. جِئْتُ أَلْتَمِسُ الْخَيْرَ وَأَطْلُبُهُ. فَقَالَ: أَلَيْس فِيكُمْ سَعْدُ بْنُ مَالِكٍ مُجَابُ الدَّعْوَةِ؟ وَابْنُ مَسْعُودٍ صَاحِبُ طُهُورِ رَسُوْلِ اللّٰهِ صلى الله عليه وسلم وَنَعْلَيْهِ؟ وَحُذَيْفَةُ صَاحِبُ سِرِّ رَسُوْلِ اللّٰهِ صلى الله عليه وسلم؟ وَعَمَّارُ الَّذِي أَجَارَهُ اللّٰهُ مِنَ الشَّيْطَانَ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّهِ صلى الله عليه وسلم؟ وَسَلْمَانُ صَاحِبُ الْكِتَابَيْنِ؟ يَعْنِي الْإِنْجِيْلَ وَالْقُرْآنَ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ .

6232. (37) [3/1755-దృఢం]

ఖైస'స'మహ్ బిన్ అబీ సబ్రహ్ (ర) కథనం: నేను మదీనహ్ వచ్చాను, 'మంచి మిత్రుణ్ణి ప్రసాదించమని,' అల్లాహ్‌ను ప్రార్థించాను. అనంతరం అల్లాహ్(త) అబూ హురైరహ్‌ను ప్రసాదించాడు. నేనతని దగ్గర కూర్చొని, అతనితో, 'ఒక మంచి స్నేహితుడ్ని ప్రసాదించమని నేను అల్లాహ్(త)ను ప్రార్థించాను. అల్లాహ్(త) మిమ్మల్ని ప్రసాదించాడు,' అని అన్నాను. అప్పుడు అబూ హురైరహ్ నన్ను, 'మీరు ఏ ప్రాంతానికి చెందినవారని,' అడిగారు. దానికి నేను, 'కూఫాకు చెందినవాడిని, మంచి కోరుకునేవాడిని,' అని అన్నాను. అప్పుడు అబూ హురైరహ్ (ర), 'మీ ప్రాంతంలో ప్రార్థనలు స్వీకరించబడే స'అద్ బిన్ మాలిక్ ఉన్నారు కదా! ఇంకా మీలో ప్రవక్త (స)కు నీళ్ళు, జీను సమకూర్చే 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్ ఉన్నారు కదా! ఇంకా మీలో ప్రవక్త (స) అంతరంగికుడైన 'హుజైఫహ్ ఉన్నారు కదా! ఇంకా మీలో అల్లాహ్(త) తన ప్రవక్త (స)నోట షై'తాన్ నుండి రక్షణ కల్పించిన 'అమ్మార్ (ర) ఉన్నారు కదా! ఇంకా మీలో రెండు గ్రంథాలను విశ్వసించే సల్మాన్ ఫారసీ ఉన్నారు కదా!' అని అన్నారు. (తిర్మిజి')

٦٢٣٣ - [٣٨] (صحيح) (١٧٥٦/٣)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صلى الله عليه وسلم: "نِعْمَ الرَّجُلُ أَبُوْ بَكْرٍ، نِعْمَ الرَّجُلُ عُمَرُ، نِعْمَ الرَّجُلُ أَبُوْ عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ، نِعْمَ الرَّجُلُ أُسَيْدُ بْنُ حُضَيْرٍ، نِعْمَ الرَّجُلُ ثَابِتُ بْنُ قَيْسِ بْنِ شَمَّاسٍ، نِعْمَ الرَّجُلُ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ، نِعْمَ الرَّجُلُ مُعَاذُ بْنُ عَمْرِو بْنِ الْجَمُوْحِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ. وَقَالَ: هٰذَا حَدِيْثٌ غَرِيْبٌ.

6233. (38) [3/1756-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "అబూ బకర్ (ర) మంచివారు, 'ఉమర్ (ర) మంచి వారు, అబూ 'ఉబైదహ్ బిన్ జర్రా'హ్ (ర) మంచి వారు, 'ఉసైద్ బిన్ 'హు'దైర్ (ర) మంచివారు, సా'బిత్ బిన్ ఖైస్ బిన్ షమ్మాస్ (ర), మంచివారు, మ'ఆజ్ బిన్ జబల్ (ర) మంచి వారు. ఇంకా మ'ఆజ్ బిన్ 'అమ్ర్ బిన్ జమూ'హ్ (ర) మంచివారు." (తిర్మిజి'/ఏకోల్లేఖనం)

٦٢٣٤ - [٣٩] (ضعيف) (١٧٥٦/٣)

وعَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "إِنَّ الْجَنَّةَ تَشْتَاقُ إِلى ثَلَاثَةٍ عَلِيٍّ وَعَمَّارٍ وَسَلْمَانَ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6234. (39) [3/1756-బలహీనం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "స్వర్గం ముగ్గురిని ప్రేమిస్తుంది. వారు 'అలీ, 'అమ్మార్ మరియు సల్మాన్ (ర. 'అన్హుమ్)." (తిర్మిజి')

٦٢٣٥ - [٤٠] (حسن) (١٧٥٦/٣)

وعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: اِسْتَأْذَنَ عَمَّارٌ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ: "ائْذَنُوْا لَهُ مَرْحَبًا بِالطَّيِّبِ الْمُطَيَّبِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6235. (40) [3/1756-ప్రామాణికం]

'అలీ (ర) కథనం: 'అమ్మార్ (ర) ప్రవక్త (స) వద్దకు రావటానికి అనుమతి కోరారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) "అతనికి అనుమతించండి, పరిశుద్ధుడైన, పరిశుద్ధ పరచ బడిన వ్యక్తికి సుస్వాగతం." అని అన్నారు.[33] (తిర్మిజి')

٦٢٣٦ - [٤١] (حسن لغيره) (١٧٥٦/٣)

وَعَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَا خُيِّرَ عَمَّارٌ بَيْنَ أَمْرَيْنِ إِلَّا اخْتَارَ أَرْشَدَهُمَا". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6236. (41) [3/1756-పరాప్రామాణికం]

'ఆయి'షహ్ (ర) కథనం: 'అమ్మార్‌కు రెండు బాధ్యతల్లో ఒకటి ఎంచుకోమంటే కష్టతరమైన బాధ్య తనే ఎంచుకుంటారు," అని ప్రవక్త (స) ప్రవచించారు. (తిర్మిజి')

٦٢٣٧ - [٤٢] (صحيح) (١٧٥٦/٣)

وعَنْ أَنَسٍ قَالَ: لَمَّا حُمِلَتْ جَنَازَةُ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ قَالَ الْمُنَافِقُوْنَ: مَا أَخَفَّ جَنَازَتَهُ وَذَلِكَ لِحُكْمِهِ فِيْ بَنِيْ قُرَيْظَةَ فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ: "إِنَّ الْمَلَائِكَةَ كَانَتْ تَحْمِلُهُ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6237. (42) [3/1756-దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం: స'అద్ బిన్ మ'ఆజ్' జనా'జహ్ ఎత్తినప్పుడు కపటాచారులు అతని జనా'జహ్ ఎంత తేలిగ్గా ఉంది! ఇదంతా బనూ 'ఖురై"జహ్ తెగవారి విషయంలో ఇచ్చిన తీర్పు వల్లే జరిగింది,' అని అన్నారు. ప్రవక్త (స)కు ఈ వార్త అందింది. అప్పుడు ప్రవక్త (స) అతని జనా'జహ్‌ను దైవదూతలు ఎత్తుకొని ఉన్నారు,' అని ప్రవచించారు.[34] (తిర్మిజి')

٦٢٣٨ - [٤٣] (حسن) (١٧٥٧/٣)

وعَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم يَقُوْلُ: "مَا أَظَلَّتِ الْخَضْرَاءُ وَلَا أَقَلَّتِ الْغَبْرَاءُ أَصْدَقَ مِنْ أَبِيْ ذَرٍّ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6238. (43) [3/1757-ప్రామాణికం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'అమ్ర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "అబూ జ'ర్ (ర) కంటే సత్యవంతుడైన వ్యక్తికి ఆకాశం నీడను కల్గించ లేదు, భూమి ఎత్తనూ లేదు." (తిర్మిజి')

٦٢٣٩ - [٤٤] (حسن) (١٧٥٧/٣)

وعَنْ أَبِيْ ذَرٍّ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَا أَظَلَّتِ الْخَضْرَاءُ وَلَا أَقَلَّتِ الْغَبْرَاءُ مِنْ ذِيْ لَهَجَةٍ أَصْدَقَ وَلَا أَوْفَى مِنْ أَبِيْ ذَرٍّ شِبْهِ عِيْسَى بْنِ مَرْيَمَ". يَعْنِيْ فِي الزُّهْدِ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وقَالَ: حَدِيْثٌ حَسَنٌ غَرِيْبٌ.

---

33) వివరణ-6235: తయ్యిబ్ అంటే పరిశుద్ధుడని, ముతయ్యిబ్ అంటే పరిశుద్ధ చరిత్ర, ఉత్తమ నడవడిక గలవాడని అర్థం.

34) వివరణ-6237: బనూ ఖురై"జహ్ విషయంలో అతనొక తీర్పు ఇచ్చారు. మదీనహ్‌లోని యూదుల బనూ ఖురై"జహ్ తెగవారు కందక యుద్ధంలో వాగ్దాన భంగం చేసారు. ప్రవక్త (స) ఆ యుద్ధం ముగిసిన తర్వాత, ప్రవక్త (స), బనూ ఖురై"జహ్ వైపునకు వెళ్ళారు. వారి కోటను ముట్టడించారు. కాని ఆ యూదులు బయటకు వచ్చి పోరాడటానికి సిద్ధంగా లేరు మరియు విధేయులవడానికి కూడా సిద్ధంగా లేరు. ఈ ముట్టడి 25 రోజుల వరకు కొనసాగింది. చివరికి, "స'అద్ బిన్ మ'ఆజ్' తీర్పు ప్రకారం మేము నడుచుకుంటాము," అని చెప్పారు. ప్రవక్త (స) ఈ షరతును ఒప్పుకున్నారు. అప్పుడు స'అద్ బిన్ మ'ఆజ్' (ర) "బనూ ఖురై"జహ్ పురుషులను చంపివేయాలి, స్త్రీలను, పిల్లలను యుద్ధ ఖైదీలుగా చేసుకోవాలి, ఇంకా వారి ధనాన్ని ముస్లిముల్లో పంచి వేయాలి," అని తీర్పు ఇచ్చారు. ప్రవక్త (స) ఈ తీర్పును అమలు చేసారు. ఇంకా స'అద్‌తో, 'ఈతీర్పు దైవాదేశం ప్రకారం ఉంది,' అని అన్నారు.

فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ كَالْحَاسِدِ: يَا رَسُوْلَ اللهِ أَفَتَعْرِفُ ذٰلِكَ لَهُ؟ قَالَ: "نَعَمْ فَاعْرِفُوْهُ لَهُ".

6239. (44) [3/1757-ప్రామాణికం]

అబూ జ'ర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "అబూ జ'ర్ (ర) కంటే ఉత్తముడైన, వాగ్దానబద్ధుడైన వ్యక్తికి ఆకాశం నీడ కల్పించనూ లేదు, భూమి ఎత్తనూ లేదు. అబూ జ'ర్ (ర) దైవభక్తిలో 'ఈసా బిన్ మర్యమ్‌ను పోలి ఉండేవారు." (తిర్మిజి' / ప్రామాణికం, ఏకోల్లేఖనం)

٦٢٤٠ - [٤٥] (صحيح) (١٧٥٧/٣)

وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ لَمَّا حَضَرَهُ الْمَوْتُ قَالَ: اِلْتَمِسُوا الْعِلْمَ عِنْدَ أَرْبَعَةٍ: عِنْدَ عُوَيْمِرٍ أَبِي الدَّرْدَاءِ وَعِنْدَ سَلْمَانَ وَعِنْدَ ابْنِ مَسْعُوْدٍ وَعِنْدَ عَبْدِ اللهِ بْنِ سَلَامٍ الَّذِيْ كَانَ يَهُوْدِيًا فَأَسْلَمَ.

فَإِنِّيْ سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم يَقُوْلُ: "إِنَّهُ عَاشِرُ عَشَرَةٍ فِي الْجَنَّةِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6240. (45) [3/1757-దృఢం]

మ'ఆజ' బిన్ జబల్ (ర) కథనం: అతని మరణ సమయం ఆసన్నమయినప్పుడు, అతను ధార్మిక జ్ఞానం నలుగురు వ్యక్తుల నుండి నేర్చుకోమని అన్నారు. అబూ దర్దా, సల్మాన్, ఇబ్నె మస్'ఊద్, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ (ర. 'అన్హుమ్).

మ'ఆజ' (ర) కథనం: "నేను ప్రవక్త (స)ను అతడు అంటే 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ 10 మంది స్వర్గ వాసుల్లో ఒకరని అంటూ ఉండగా విన్నాను." (తిర్మిజి')

٦٢٤١ - [٤٦] (ضعيف) (١٧٥٧/٣)

وَعَنْ حُذَيْفَةَ قَالَ: قَالُوْا: يَا رَسُوْلَ اللهِ لَوِ اسْتَخْلَفْتَ؟ قَالَ: "إِنِ اسْتَخْلَفْتُ عَلَيْكُمْ فَعَصَيْتُمُوْهُ عَذِّبْتُمْ وَلَكِنْ مَا حَدَّثَكُمْ حُذَيْفَةُ فَصَدِّقُوْهُ وَمَا أَقْرَأَكُمْ عَبْدُ اللهِ فَاقْرَؤُوْهُ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6241. (46) [3/1757-బలహీనం]

'హుజైఫహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) అనుచరులు, 'ఓ ప్రవక్తా! తమరు ఎవరినైనా 'ఖలీఫహ్‌గా నియమిస్తే బాగుణ్ణు,' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త (స), 'ఒకవేళ నేను ఎవరినైనా మీపై 'ఖలీఫహ్‌గా నిర్ణయించి, మీరు అతనికి అవిధేయత చూపితే, దైవశిక్షకు గురవుతారు. అయితే 'హుజైఫహ్ మీతో చెప్పింది, సత్యంగా నమ్మండి, ఇంకా 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్ మీకు చదివించింది చదవండి,' అని హితబోధ చేసారు. (తిర్మిజి')

٦٢٤٢ - [٤٧] (صحيح) (١٧٥٧/٣)

وعَنْهُ قَالَ: مَا أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ تُدْرِكُهُ الْفِتْنَةُ إِلَّا أَنَا أَخَافُهَا عَلَيْهِ إِلَّا مُحَمَّدَ بْنَ مَسْلَمَةَ. فَإِنِّيْ سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم يَقُوْلُ: " لَا تَضُرُّكَ الْفِتْنَةُ". رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ. و سَكَتَ عَنْهُ. و أَقَرَّهُ عَبْدُالعَظِيمِ.

6242. (47) [3/1757-దృఢం]

'హుజైఫహ్ (ర) కథనం: ప్రజలు అందరూ ఉపద్ర వాలకు గురిఅవుతారు. అయితే దానికి ప్రభావితం కాకుండా ఎవరూ ఉండరు ము'హమ్మద్ బిన్ మస్ లమహ్ తప్ప. ఎందుకంటే ప్రవక్త (స), ము'హమ్మద్ బిన్ మస్‌లమహ్ గురించి, 'ఉపద్రవాలు నీకు హాని చేకూర్చవు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ దీన్ని గురించి మౌనం వహించారు. అయితే 'అబ్దుల్ 'అ'జీమ్ దీన్ని నిర్ధారించారు.

٦٢٤٣ - [٤٨] (ضعيف) (١٧٥٨/٣)

وعَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله علي وسلم رَأَى فِيْ بَيْتِ الزُّبَيْرِ مِصْبَاحًا فَقَالَ: "يَا عَائِشَةَ مَاأُرَى أَسْمَاءَ إِلَّا قَدْ نُفِسَتْ وَلَا تُسَمُّوْهُ حَتّى أُسَمِّيَهُ" فَسَمَّاهُ عَبْدَ اللهِ وَحَنَّكَهُ بِتَمْرَةٍ بِيَدِهِ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ .

6243. (48) [3/1758-బలహీనం]

'ఆయి'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'జుబైర్ ఇంట్లో దీపం వెలుగుతూ ఉండటం చూసి, "ఓ 'ఆయి'షహ్ అస్మాకు బిడ్డ కలిగినట్టుంది. మీరు ఆ బిడ్డకు పేరు పెట్టకండి, వాడికి పేరు నేను పెడతాను," అని అన్నారు. అనంతరం ప్రవక్త (స) ఆ బిడ్డకు 'అబ్దుల్లాహ్ అని పెట్టారు. ఇంకా ఖర్జూరాన్ని నమిలి బిడ్డ నోటిలో పెట్టారు . (తిర్మిజి')

٦٢٤٤ - [٤٩] (صحيح) (١٧٥٨/٣)

وعَنْ عَبْدِ الرَّحْمنِ بْنِ أَبِيْ عَمِيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ لِمُعَاوِيَةَ: "اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ هَادِيًا مَهْدِيًّا وَاهْدِ بِهِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ .

6244. (49) [3/1758-దృఢం]

'అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ అబీ 'ఉమైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ము'ఆవియహ్ (ర) గురించి ఇలా ప్రార్థించారు: "ఓ అల్లాహ్(త)! ఇతన్ని మార్గదర్శకుడిగా, సన్మార్గ గామిగా, ఇంకా ఇతని ద్వారా ప్రజలకు సన్మార్గం చూపు అని ప్రార్థించారు." (తిర్మిజి')

٦٢٤٥ - [٥٠] (حسن لشاهده) (١٧٥٨/٣)

وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "أَسْلَمَ النَّاسُ وَآمَنَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ. وَقَالَ: هٰذَا حَدِيْثٌ غَرِيْبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ

6245. (50) [3/1758-సాక్షులచే ప్రామాణికం]

'ఉఖ్‌బ బిన్ 'ఆమిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ప్రజలు ఇస్లామ్ స్వీకరించారు. కాని 'అమ్ర్ బిన్ 'ఆ'స్ విశ్వసించారు." (తిర్మిజి'/ఏకోల్లేఖనం, ఆధారాలు బలమైనవికావు)

٦٢٤٦ - [٥١] (لم تتم دراسته) (١٧٥٨/٣)

وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ: لَقِيَنِيْ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ: "يَا جَابِرُ مَا لِيْ أَرَاكَ مُنْكَسِرًا". قُلْتُ يَا رَسُوْلَ اللهِ اُسْتُشْهِدَ أَبِيْ قَتل يوم أحد وَتَرَكَ عِيَالًا وَدَيْنًا. قَالَ أَفَلَا أُبَشِّرُكَ بِمَا لَقِيَ اللهُ بِهِ أَبَاكَ. قَالَ قُلْتُ بَلَى يَا رَسُوْلَ اللهِ. قَالَ مَا كَلَّمَ اللهُ أَحَدًا قَطُّ إِلَّا مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ وَأَحْيَا أَبَاكَ فَكَلَّمَهُ كِفَاحًا. فَقَالَ يَا عَبْدِيْ تَمَنَّ عَلَيَّ أُعْطِكَ. قَالَ يَا رَبِّ تُحْيِيْنِيْ. فَأُقْتَل فِيْكَ ثَانِيَةً. قَالَ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ إِنَّهُ قَدْ سَبَقَ مِنِّيْ أَنَّهُمْ إِلَيْهَا لَا يَرْجِعُوْنَ. قَالَ وَأُنْزِلَتْ هٰذِهِ الْآيَةِ [وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ قُتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللهِ أَمْوَاتًا؛ ٣: ١٦٩] الْآيَةَ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ .

6246. (51) [3/1758-అపరిశోధితం]

జాబిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) నన్ను "ఓ జాబిర్! ఏమి జరిగింది? చాలా విచారంగా కనబడుతున్నావు?" అని అన్నారు. దానికి నేను, 'మా నాన్నగారు వీర మరణం పొందారు. అతను కుటుంబ సభ్యులను, రుణాన్ని వదలి వెళ్ళారు,' అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'అల్లాహ్(త) మీ తండ్రి గారితో ఎలా కలి సాడో నీకు శుభవార్త అంద జేయనా?' అని అన్నారు. నేను 'తప్పకుండా,' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త (స), "అల్లాహ్(త) అందరితో తెర వెనుక నుండి మాట్లా డాడు. కాని మీ తండ్రిని అల్లాహ్(త) సజీవ పరచి, ముందుండి మాట్లాడాడు. అల్లాహ్(త) అతనితో, 'నీకేమి కావాలో కోరుకో,' అని అన్నాడు. నీ తండ్రి 'ఓ ప్రభూ! నన్ను మళ్ళీ సజీవపరచు, మళ్ళీ నేను నీ మార్గంలో వీరమరణం పొందుతాను,' అని అన్నాడు. అప్పుడు అల్లాహ్(త), 'ఒకసారి మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ పంపడమన్నది జరగదని నేను నిర్ణయించి ఉన్నాను.' అని అన్నాడు." ఆ తరువాత ఈ ఆయతు అవతరించింది: "అల్లాహ్ మార్గంలో వీరమరణం పొందిన వారిని మృతులు అనకండి." (ఆల ఇమ్రాన్, **3:169**). (తిర్మిజి')

٦٢٤٧- [٥٢] (لم تتم دراسته) (١٧٥٨/٣)

وَعَنْهُ قَالَ: اِسْتَغْفَر لِيْ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم خَمْسًا وَ عِشْرِيْنَ مَرَّةً. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ .

6247. (52) [3/1758-అపరిశోధితం]

జాబిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) నా గురించి 25 సార్లు ప్రార్థించారు.

٦٢٤٨ - [٥٣] (حسن) (١٧٥٨/٣)

وعَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "كَمْ مِنْ أَشْعَث أَغْبَرَ ذِيْ طِمْرَيْنِ لَا يُؤْبَهُ لَهُ لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللهِ لَأَبَرَّهُ مِنْهُمُ الْبَرَاءُ بْنُ مَالِكٍ".رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالْبَيْهَقِيُّ فِيْ دَلَائِلِ النُّبُوَّةِ.

6248. (53) [3/1758- ప్రామాణికం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఎంతోమంది ధూళి పట్టిన వెంట్రుకలతో, పాసిపోయిన పాత దుస్తులతో ఉంటారు. వారిని ఎవరూ పట్టించు కోరు. కాని ఒకవేళ వారు అల్లాహ్(త)పై ప్రమాణం చేస్తే, అల్లాహ్(త) వారి ప్రమాణాన్ని పూర్తిచేస్తాడు. వారిలో బరాఅ' బిన్ మాలిక్ కూడా ఒకరు." (తిర్మిజి', బైహఖీ/ దలాయిలున్నుబువ్వహ్)

٦٢٤٩ - [٥٤] (ضعيف) (١٧٥٩/٣)

وعَنْ أَبِيْ سَعِيْدٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "أَلَا إِنَّ عَيْبَتِي الَّتِيْ آوِيْ إِلَيْهَا أَهْلُ بَيْتِيْ وَإِنَّ كَرِشِي الْأَنْصَارُ فَاعْفُوْا عَنْ مُسِيْئِهِمْ وَاقْبَلُوْا مِنْ مُحْسِنِهِمْ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ هٰذَا حَدِيْثٌ حَسَنٌ.

6249. (54) [3/1759-బలహీనం]

అబూ స'యీద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "నా అత్యంత సన్నిహితులు నా కుటుంబం వారు, ఇంకా నా మిత్రులు, స్నేహితులు అ'న్సారులు. వారిలో పొరపాటు చేసే వారిని మీరు క్షమించండి. ఇంకా వారిలో మంచివారి సాకులను స్వీకరించండి." (తిర్మిజి'/ప్రామాణికం)

٦٢٥٠ - [٥٥] (ضعيف) (١٧٥٩/٣)

وعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: "لَا يُبْغِضُ الْأَنْصَارَ أَحَدٌ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: هٰذَا حَدِيْثٌ حَسَنٌ صَحِيْحٌ .

6250. (55) [3/1759-బలహీనం]

ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, 'అల్లాహ్ (త)ను, తీర్పుదినాన్ని విశ్వసించిన అ'న్సారుల వ్యక్తి పట్ల శత్రుత్వం కలిగి ఉండడు.' (తిర్మిజి' / ప్రామాణికం, దృఢం)

٦٢٥١ - [٥٦] (ضعيف) (١٧٥٩/٣)

وعَنْ أَنَسٍ وَأَبِيْ طَلْحَةَ قَالَ: قَالَ لِيْ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "أَقْرِئْ قَوْمَكَ السَّلَامَ فَإِنَّهُمْ مَا عَلِمْتُ أَعِفَّةٌ صبرٌ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6251. (56) [3/1759-బలహీనం]

అనస్ (ర) అబూ 'తల్'హా (ర) ద్వారా కథనం: ప్రవక్త (స) నాతో, "నీవు నీ జాతివారికి నా సలామ్ అందజేయి, ఎందు కంటే నాకు తెలిసినంత వరకు వాళ్ళు పరిశుద్ధులు, సహనపరులూను" అని అన్నారు. (తిర్మిజి')

٦٢٥٢ - [٥٧] (صحيح) (١٧٥٩/٣)

وعَنْ جَابِرٍ أَنَّ عَبْدًا لِحَاطِبٍ جَاءَ إِلى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَشْكُوْ حَاطِبًا إِلَيْهِ فَقَالَ: يَا رَسُوْلَ اللهِ لَيَدْخُلَنَّ حَاطِبٌ النَّارَ فَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "كَذَبْتَ لَا يَدْخُلُهَا فَإِنَّهُ شَهِدَ بَدْرًا وَالْحُدَيْبِيَةَ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ

6252. (57) [3/1759-దృఢం]

జాబిర్ (ర) కథనం: 'హా'తిబ్ బిన్ బల్తా సేవకుడు ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చాడు. 'హా'తిబ్ గురించి ఫిర్యాదు చేసాడు. ఇంకా, 'ఓ ప్రవక్తా! 'హా'తిబ్ తప్పకుండా నరకంలోకి వెళతారు,' అని అన్నాడు. అది విన్న ప్రవక్త (స), 'నువ్వు అసత్యం పలుకుతున్నావు, అతడు నరకంలోకి వెళ్ళడు. ఎందు కంటే అతడు బద్ర్ యుద్ధంలో, 'హుదైబియాలో పాల్గొన్నాడు,' అని అన్నారు. (ముస్లిమ్)

٦٢٥٣ - [٥٨] (ضعيف) (١٧٥٩/٣)

وعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: [وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُوْنُوْا أَمْثَالَكُمْ؛ ٤٧: ٣٨] قَالُوْا: يَا رَسُوْلَ اللهِ مَنْ هَؤُلَاءِ الَّذِيْنَ ذَكَرَ اللهُ إِنْ تَوَلَّيْنَا اُسْتُبْدِلُوْا بِنَا ثُمَّ لَا يَكُوْنُوْا أَمْثَالَنَا؟ فَضَرَبَ عَلَى فَخِذِ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ ثُمَّ قَالَ: "هَذَاوَقَوْمُهُ وَلَوْ كَانَ الدِّيْنُ عِنْدَ الثُّرَيَّا لَتَنَاوَلَهُ رِجَالٌ مِنَ الْفُرْسِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6253. (58)[3/1759-బలహీనం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) "ఒకవేళ మీరు ధిక్కరిస్తే, అల్లాహ్(త) మీ స్థానంలో మరో జాతిని నియమిస్తాడు. వారు మీలా ఉండరు," (ము'హమ్మద్, **47:38**) అనే ఆయతు పఠించారు. అప్పుడు అనుచరులు, 'ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్(త) ఎవరిని గురించి ప్రస్తావించారు,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) సల్మాన్ ఫారసీ తొడపై చేత్తో కొట్టి, 'ఈ వ్యక్తి మరియు ఇతని జాతివారు, ఒకవేళ ధర్మం నక్షత్రాలపై ఉన్నా, ఈ ఫారిస్ ప్రజలు అక్కడకు వెళ్ళి నేర్చుకుంటారు,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి')

٦٢٥٤ - [٥٩] (ضعيف) (١٧٦٠/٣)

وعَنْهُ قَالَ: ذُكِرَتِ الْأَعَاجِمُ عِنْدَ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم. فَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "لَأَنَا بِهِمْ أَوْ بِبَعْضِهِمْ أَوْثَقُ مِنِّيْ بِكُمْ أَوْ بِبَعْضِكُمْ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6254. (59) [3/1760-బలహీనం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వద్ద అరబ్బే తరుల గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'అరబ్బేతరులపై లేదా వారిలో కొంత మందిపై మీపై కంటే ఎక్కువ నమ్మకం ఉంది నాకు,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి')

మూడవ విభాగం اَلْفَصْلُ الثَّالِثُ

٦٢٥٥ - [٦٠] (لم تتم دراسته) (١٧٦٠/٣)

عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "إِنَّ لِكُلِّ نَبِيٍّ سَبْعَةَ نُجَبَاءَ رُقَبَاءَ وَأُعْطِيْتُ أَنَا أَرْبَعَةَ عَشَرَ. قُلْنَا: مَنْ هُمْ؟ قَالَ: "أَنَا وَابْنَايَ وَجَعْفَرٌ وَحَمْزَةُ وَأَبُوْ بَكْرٍ وَعُمَرُ وَمُصْعَبُ بْنُ عُمَيْرٍ وَبِلَالٌ وَسَلْمَانُ وَعَمَّارٌ وَعَبْدُ اللهِ بْنِ مَسْعُوْدٍ وَأَبُوْ ذَرٍّ وَالْمِقْدَادُ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6255. (60) [3/1760-అపరిశోధితం]

'అలీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) "ప్రవక్తకు తోడుగా 7గురు మహా వ్యక్తులు ఉంటారు. నాకు అటువంటి 14 మందిని ప్రసాదించటం జరిగింది," అని అన్నారు. అప్పుడు మేము వాళ్ళెవరు అని అడిగాము. దానికి అలీ (ర), "నేను, నా ఇద్దరు కుమారులు, జ'అఫర్, 'హమ్'జహ్, అబూ బకర్, 'ఉమర్, ముస్'అబ్ బిన్ 'ఉమైర్, బిలాల్, సల్మాన్, 'అమ్మార్, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్, అబూ జ'ర్ మరియు మిఖ్‌దాద్ (ర. 'అన్హుమ్)లు," అని అన్నారు. (తిర్మిజి')

٦٢٥٦ - [٦١] (صحيح) (١٧٦٠/٣)

وعَنْ خَالِدِ بْنِ الْوَلِيْدِ قَالَ: كَانَ بَيْنِيْ وَبَيْنَ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ كَلَامٌ فَأَغْلَظْتُ لَهُ فِي الْقَوْلِ. فَانْطَلَقَ عَمَّارٌ يَشْكُوْنِيْ إِلى رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم. فَجَاءَ خَالِدٌ وَهُوَ يَشْكُوْهُ إِلى النَّبِيِّ صلى الله عليه و سلم. قَالَ: فَجَعَلَ يُغْلِظُ لَهُ وَلَا يَزِيْدُهُ إِلَّا غِلْظَةً. وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم سَاكِتٌ لَا يَتَكَلَّمُ. فَبَكَى عَمَّارٌ وَقَالَ: يَا رَسُوْلَ اللهِ أَلَا تَرَاهُ؟ فَرَفَعَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم رَأْسَهُ وَقَالَ: "مَنْ عَادَى عَمَّارًا عَادَاهُ اللهُ وَمَنْ أَبْغَضَ عَمَّارًا أَبْغَضَهُ اللهُ". قَالَ خَالِدٌ: فَخَرَجْتُ فَمَا كَانَ شَيْءٌ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ رِضَى عَمَّارٍ فَلَقِيْتُهُ بِمَا رَضِيَ فَرَضِيَ .

6256. (61) [3/1760-దృఢం]

'ఖాలిద్ బిన్ వలీద్ (ర) కథనం: నేనూ, 'అమ్మార్ మాట్లాడుకుంటున్నాం. నేను అమ్మార్ (ర)ను కఠినంగా హెచ్చరించాను. 'అమ్మార్ (ర) నా గురించి ఫిర్యాదు చేయడానికి, ప్రవక్త (స) వద్దకు వెళ్ళారు. అతను పిర్యాదు చేస్తుండగా నేను కూడా చేరాను. నా గురించి ఫిర్యాదు చేయటం విని మళ్ళీ కఠినంగా చీవాట్లు పెట్టాను. మా వివాదం పెరుగుతూనే పోయింది. ప్రవక్త (స) మౌనంగా ఉన్నారు. ఏమీ మాట్లాడలేదు. అమ్మార్ ఏడ్వ సాగారు. ఇంకా, 'ఓ ప్రవక్తా! మీరు చూస్తున్నారు కదా!' అని అన్నారు. ప్రవక్త (స) తన తలపైకెత్తి, '' 'అమ్మార్‌తో, 'శత్రుత్వం ఉంచిన వ్యక్తితో అల్లాహ్(త) కూడా శత్రుత్వం ఉంచుతాడు, అదేవిధంగా 'అమ్మార్‌తో ద్వేషం ఉంచిన వ్యక్తి పట్ల అల్లాహ్(త) కూడా ద్వేషం కలిగి ఉంటాడు,'' అని అన్నారు. నేనక్కడి నుండి నిశ్శబ్దంగా బయటకు వచ్చాను, అప్పుడు నా వద్ద 'అమ్మార్(ర)ను సంతోషపరచటం కన్నా మరొక వస్తువేదీ ప్రీతికర మైనదిగా లేదు. ఆ వెంటనే నేను అమ్మార్(ర) పట్ల ఎలా ప్రవర్తించానంటే, అతడు నా పట్ల సంతోషం వ్యక్తం చేసారు. (ముస్నద్ అ'హ్మద్)

٦٢٥٧ - [٦٢] (صحيح) (١٧٦١/٣)

وَعَنْ أَبِيْ عُبَيْدَةَ أَنَّهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم يَقُوْلُ: "خَالِدٌ سَيْفٌ مِنْ سُيُوْفِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ وَنِعْمَ فَتَى الْعَشِيْرَةِ". رَوَاهُمَا أَحْمَدُ.

6257. (62) [3/1761-దృఢం]

అబూ 'ఉబైదహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఖాలిద్ అల్లాహ్ కరవాలాల్లో ఒక కరవాలం. అతడు తన జాతిలోని ఒక ఉత్తమ యువకుడు." (ముస్నద్ అ'హ్మద్)

٦٢٥٨ - [٦٣] (لم تتم دراسته) (١٧٦١/٣)

وَعَنْ بُرَيْدَةَ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "إِنَّ اللهَ تَبَارَكَ وَتَعَالى أَمَرَنِيْ بِحُبِّ أَرْبَعَةٍ وَأَخْبَرَنِيْ أَنَّهُ يُحِبُّهُمْ". قِيْلَ يَا رَسُوْلَ اللهِ سَمِّهِمْ لَنَا قَالَ: "عَلِيٌّ مِنْهُمْ". يَقُوْلُ ذَلِكَ ثَلَاثًا "وَأَبُوْ ذَرٍّ وَالْمِقْدَادُ وَسَلْمَانُ أَمَرَنِيْ بِحُبِّهِمْ وَأَخْبَرَنِيْ أَنَّهُ يُحِبُّهُمْ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: هَذَا حَدِيْثٌ حَسَنٌ غَرِيْبٌ

6258. (63) [3/1761-అపరిశోధితం]

బురైదహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స), 'అల్లాహ్(త) నన్ను నలుగురిని ప్రేమించమని ఆదేశించారు. అల్లాహ్ (త) కూడా వారిని ప్రేమిస్తాడని నాకు తెలియపరిచాడు' అని అన్నారు. ప్రవక్త (స)ను వారి పేర్లు చెప్పమని కోరడం జరిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త (స), '' 'అలీ (ర) వారిలో ఉన్నారని, మూడు సార్లు వల్లించారు." ఇంకా, ''అబూ జ'ర్ (ర), మిఖ్‌దాద్ (ర), సల్మాన్ (ర) కూడా వారిలో ఉన్నారు, నన్ను వారిని ప్రేమించమని ఆదేశించబడిందని, ఇంకా అల్లాహ్(త) కూడా వారిని ప్రేమిస్తున్నాడని తెలియపరచబడింది,'' అని అన్నారు. (తిర్మిజి' / ప్రామాణికం, ఏకోల్లేఖనం)

٦٢٥٩ - [٦٤] (صحيح) (١٧٦١/٣)

وعَنْ جَابِرٍ قَالَ: كَانَ عُمَرُ يَقُوْلُ: أَبُوْ بَكْرٍ سَيِّدُنَا وَأَعْتَقَ سَيِّدَنَا يَعْنِيْ بِلَالًا. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

6259. (64) [3/1761-దృఢం]

జాబిర్ (ర) కథనం: ఉమర్ (ర), అనేవారు, ''అబూ బకర్ (ర) మా నాయకులు, మా నాయకులు బిలాల్ ను విడుదల చేయించారు.'' (బు'ఖారీ)

٦٢٦٠ - [٦٥] (صحيح) (١٧٦١/٣)

وعَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِيْ حَازِمٍ أَنَّ بِلَالًا قَالَ لِأَبِيْ بَكْرٍ: إِنْ كُنْتَ إِنَّمَا اشْتَرَيْتَنِيْ لِنَفْسِكَ فَأَمْسِكْنِيْ وَإِنْ كُنْتَ إِنَّمَا اشْتَرَيْتَنِيْ لِلّٰهِ فَدَعْنِيْ وَ عَمَلُ اللهِ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

6260. (65) [3/1761-దృఢం]

ఖైస్ బిన్ అబూ 'హా'జిమ్ (ర) కథనం: ''బిలాల్ (ర), అబూ బకర్ (ర)తో ఒకవేళ మీరు మీ కోసం కొని ఉంటే, మీ దగ్గరే ఉంచుకోండి, ఒకవేళ దైవప్రీతి కోసం కొని

ఉంటే, నన్ను దైవకార్యాల కోసం విడుదలచేయండి," అని అన్నారు. (బు'ఖారీ)

٦٢٦١ - [٦٦] (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ) (١٧٦١/٣)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم. فَقَالَ: إِنِّيْ مَجْهُوْدٌ فَأَرْسَلَ إِلى بَعْضِ نِسَائِهِ. فَقَالَتْ وَالَّذِيْ بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا عِنْدِيْ إِلَّا مَاءٌ. ثُمَّ أَرْسَلَ إِلى أُخْرَى. فَقَالَتْ مِثْلَ ذَلِكَ. وَقُلْنَ كُلُّهُنَّ مِثْلَ ذَلِكَ. فَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَنْ يُضِيْفُهُ وَيَرْحَمُهُ اللهُ". فَقَامَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ يُقَالُ لَهُ أَبُوْ طَلْحَةَ. فَقَالَ: أَنَا يَا رَسُوْلَ اللهِ. فَانْطَلَقَ بِهِ إِلى رَحْلِهِ. فَقَالَ: لِامْرَأَتِهِ هَلْ عِنْدَكَ شَيْءٌ. قَالَتْ لَا إِلَّا قُوْتَ صِبْيَانِيْ. قَالَ فَعَلِّلِيْهِمْ بِشَيْءٍ وَنَوِّمِيْهِمْ. فَإِذَا دَخَلَ ضَيْفُنَا فَأَرِيْهِ. أَنَا نَأْكُلُ فَإِذَا أَهْوَى لِيَأْكُلَ فَقُوْمِيْ إِلى السِّرَاجِ كَيْ تُصْلِحِيْهِ فَأَطْفِئِيْهِ. فَفَعَلَتْ فَقَعَدُوْا وَأَكَلَ الضَّيْفُ. فَلَمَّا أَصْبَحَ غَدَا عَلَى رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم. فَقَالَ رَسُوْلُ الله صلى الله عليه وسلم: "لَقَدْ عَجِبَ اللهُ أَوْ ضَحِكَ اللهُ مِنْ فُلَانٍ وَفُلَانَةَ".

وَفِيْ رِوَايَةٍ مِثْلُهُ وَلَمْ يُسَمِّ أَبَا طَلْحَةَ

وَفِيْ آخِرِهَا فَأَنْزَلَ اللهُ تَعَالى [وَيُؤْثِرُوْنَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ؛ ٥٩: ٩]. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

6261. (66) [3/1761-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చాడు. నేను చాలాకష్టాల్లో, ఆపదల్లో ఉన్నానని విన్నవించు కున్నాడు. ప్రవక్త (స) ఒక వ్యక్తిని తన భార్య వద్దకు పంపారు. దానికి ఆమె ప్రవక్త (స)కు, 'సత్యం ఇచ్చి పంపిన అల్లాహ్ సాక్షి! నా వద్ద నీళ్ళు తప్ప మరేమీ లేవు,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) రెండవ భార్య వద్దకు పంపారు. అదే విధంగా భార్యలందరూ ఆ సమాధానమే ఇచ్చారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) అనుచరులను ఉద్దేశించి, 'ఈ వ్యక్తికి ఆతిథ్యం ఇచ్చే వ్యక్తికిని అల్లాహ్(త) కరుణిస్తాడు,' అని అన్నారు. అనంతరం ఒక అ'న్సారీ వ్యక్తి నిలబడ్డాడు. అతని పేరు అబూ 'తల్'హ్. అతడు, ఓ ప్రవక్తా(స)! 'నేను ఇతనికి ఆతిథ్యం ఇస్తాను,' అని అన్నారు. అనంతరం అతన్ని, అతడు తన ఇంటికి తీసుకొనివెళ్ళాడు. తన భార్యతో, 'తినటానికి ఏముంది?' అని అడిగారు. దానికి ఆమె, 'పిల్లల కోసం తప్ప మరేమీ లేదు,' అని చెప్పింది. అతడు తన భార్యతో, 'పిల్లల్ని బుజ్జగించి పడుకోబెట్టుకో, అతిథి వచ్చిన తర్వాత మనం కూడా అతనితో పాటు తింటున్నట్టు నటించాలి, అతడు తినటానికి చేయి ముందుకు చాచినప్పుడు, దీపాన్ని సరిచేసినట్టు ఆర్పి వేయాలి,' అని అన్నారు. ఆమె అలాగే చేసింది. ముగ్గురూ కూర్చున్నారు. కాని అన్నం అతిథి మాత్రమే తిన్నాడు. వారిద్దరూ రాత్రి ఆకలితో గడిపారు. ఉదయం అబూ 'తల్'హ్ ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) ఫలానా వ్యక్తి, ఫలానా స్త్రీ యొక్క కర్మ అల్లాహ్(త)కు చాలా నచ్చింది, వీరిద్దరు చేసిన పనికి అల్లాహ్(త)కు నవ్వు వచ్చేసింది.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఈ పదాలే ఉన్నాయి. కాని అందులో అబూ 'తల్'హ్ పేరు లేదు. ఈ 'హదీసు' చివర అల్లాహ్(త): "వారు తమకంటే ఇతరులకు ప్రాధాన్యత ఇస్తారు. వారు అవసరం గలవారైనా సరే," (అల్ 'హష్ర్, **59:9**) అనే ఆయాతులను అవతరింప జేసాడు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

٦٢٦٢ - [٦٧] (ضعيف) (١٧٦٢/٣)

وعَنْهُ قَالَ: نَزَلْنَا مَعَ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم مَنْزِلًا فَجَعَلَ النَّاسُ يَمُرُّوْنَ فَيَقُوْلُ رَسُوْلُ الله صلى الله عليه وسلم: "مَنْ هَذَا يَا أَبَا هُرَيْرَةَ؟" فَأَقُوْلُ: فُلَانٌ. فَيَقُوْلُ: "نِعْمَ عَبْدُ اللهِ هَذَا". وَيَقُوْلُ: "مَنْ هَذَا؟". فَأَقُوْلُ: فُلَانٌ. فَيَقُوْلُ: "بِئْسَ عَبْدُ اللهِ هَذَا". حَتَّى مَرَّ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيْدِ فَقَالَ: "مَنْ هَذَا؟" فَقُلْتُ: خَالِدُ بْنُ الْوَلِيْدِ. فَقَالَ: "نِعْمَ عَبْدُ اللهِ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيْدِ سَيْفٌ مِنْ سُيُوْفِ اللهِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

6262. (67) [3/1762-బలహీనం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వెంట మేము ఒక ప్రాంతంలో దిగాము. అక్కడ ప్రజలు వెళుతున్నారు. ప్రవక్త (స) వెళ్ళేవారి గురించి అడుగుతూ, 'ఓ అబూ హురైరహ్ (ర) ఇతనెవరు?' అని అడుగుతారు. అతడు, 'దాసుడు,' అని అన్నారు. మళ్ళీ ప్రవక్త (స), 'ఇతనెవరని,' అడుగుతారు. 'నేను ఫలానా వ్యక్తి,' అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'ఇతడు అల్లాహ్(త) ఉత్తమదాసుడు' అని అన్నారు. మళ్ళీ ప్రవక్త (స), 'ఇతనెవరని' అడుగుతారు. ఇతడు ఫలానా వ్యక్తని నేనన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'ఇతడు అల్లాహ్ (త) చెడ్డదాసుడు,' అని అన్నారు. చివరికి 'ఖాలిద్ బిన్ వలీద్ అటునుండి వెళ్ళడం జరిగింది. ప్రవక్త (స), 'ఇతనెవరని,' అడిగారు. దానికి నేను 'ఇతడు 'ఖాలిద్ బిన్ వలీద్,' అని అన్నాను.

అప్పుడు ప్రవక్త (స), ' 'ఖాలిద్ బిన్ వలీద్ అల్లాహ్(త) మంచిదాసుడు, అల్లాహ్(త) కరవాలాల్లో ఒక కరవాలం,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి')

٦٢٦٣ - [٦٨] (صحيح) (١٧٦٢/٣)

وعَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ قَالَ: قَالَتِ الْأَنْصَارُ: يَا نَبِيَّ اللهِ لِكُلِّ نَبِيٍّ أَتْبَاعٌ وَإِنَّا قَدِ اتَّبَعْنَاكَ فَادْعُ اللهَ أَنْ يَجْعَلْ أَتْبَاعَنَا مِنَّا فَدَعَا بِهِ". رواهُ الْبُخَارِيُّ.

6263. (68) [3/1762-దృఢం]

'జైద్ బిన్ అర్ఖమ్ (ర) కథనం: అ'న్సార్లు, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ప్రతి ప్రవక్త(స)కు కొందరు అనుచరులు ఉంటారు, మేము మిమ్మల్ని అనుసరించాము, మా అనుచరులను కూడా మాలా చేయమని అల్లాహ్(త)ను ప్రార్థించండి," అని విన్నవించుకున్నారు. అనంతరం ప్రవక్త (స) వారి గురించి దు'ఆ చేసారు. (బు'ఖారీ)

٦٢٦٤ - [٦٩] (صحيح) (١٧٦٢/٣)

وعَنْ قَتَادَةَ قَالَ: مَا نَعْلَمُ حَيًّا مِنْ أَحْيَاءِ الْعَرَبِ أَكْثَرَ شَهِيْدًا أَعَزَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْأَنْصَارِ. قَالَ: وقَالَ أَنَسٌ: قُتِلَ مِنْهُمْ يَوْمَ أُحُدٍ سَبْعُوْنَ وَيَوْمَ بِئْرِ مَعُوْنَةَ سَبْعُوْنَ وَيَوْمَ الْيَمَامَةِ عَلَى عَهْدِ أَبِيْ بَكْرٍ سَبْعُوْنَ. رواهُ الْبُخَارِيُّ.

6264. (69) [3/1762-దృఢం]

ఖతాదహ్ (ర) కథనం: "అరబ్బుల తెగల్లో ఏ తెగలోనూ అ'న్సారుల కంటే అధికంగా అమరవీరులు ఉన్నారని, తీర్పు దినం నాడు అ'న్సారులకన్నా ఉన్నతులుగా ఉంటారని, మేము ఎరుగము. ఎందుకంటే అనస్ (ర) చెప్పారు, 'ఉ'హుద్ యుద్ధంలో 70 మంది అ'న్సారులు వీరమరణం పొందారు, బిఅ'రె మ'ఊనహ్ నాడు 70 మంది అ'న్సారులు వీర మరణం పొందారు, ఇంకా అబూ బకర్ 'ఖిలాఫత్ కాలంలో', యమామహ్ యుద్ధంలో, 70 మంది అన్సారులు వీరమరణం పొందారు." [35] (బు'ఖారీ)

٦٢٦٥ - [٧٠] (صحيح) (١٧٦٢/٣)

وعَنْ قَيْسِ بْنِ حَازِمٍ قَالَ: كَانَ عَطَاءُ الْبَدْرِيِّيْنَ خَمْسَةَ آلافٍ. وَقَالَ عُمَرُ: لَأُفَضِّلَنَّهُمْ عَلَى مَنْ بَعْدَهُمْ. رواهُ الْبُخَارِيُّ.

6265. (70) [3/1762-దృఢం]

ఖైస్ బిన్ అబీ 'హా'జిమ్ (ర) కథనం: బద్ర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్న వారి పెన్షన్ 5000 దీనార్లు ఉండేది. ఇంకా 'ఉమర్ (ర), 'బద్ర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నవారిని వారి తరువాత వచ్చే వారిపై నేను ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాను,' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ)

=====

تَسْمِيَةُ مَنْ سُمِّيَ مِنْ أَهْلِ الْبَدْرِفِيْ"الْجَامِعِ لِلْبُخَارِيّ"

(١٧٦٣/٣): ١ - اَلنَّبِيُّ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ الْهَاشِمِيُّ صلى الله عليه وسلم . ٢ - عَبْدُ اللهِ بْنُ عُثْمَانَ أَبُوْ بَكْرٍ الصَّدِّيْقُ الْقُرَشِيُّ . ٣ - عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ الْعَدَوِيُّ . ٤ - عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ خَلَّفَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَلَى ابْنَتِهِ رُقَيَّةَ وَضَرَبَ لَهُ بِسَهْمِهِ . ٥ - عَلِيُّ بْنُ أَبِيْ طَالِبٍ الْهَاشِمِيُّ . ٦- إِيَاسُ بْنُ الْبُكَيْرِ . ٧- بِلَالُ بْنُ رِبَاحٍ مَوْلَى أَبِيْ بَكْرٍ الصِّدِّيْقِ . ٨ -حَمْزَةُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ الْهَاشِمِيُّ . ٩- حَاطِبُ بْنُ أَبِيْ بَلْتَعَةَ حَلِيْفٌ لِقُرَيْشٍ . ١٠ - أَبُوْ حُذَيْفَةَ بْنُ عُتْبَةَ بْنِ رَبِيْعَةَ الْقُرَشِيُّ. ١١ - حَارِثَةُ بْنُ الرُّبَيِّعِ الْأَنْصَارِيُّ قُتِلَ يَوْمَ بَدْرٍ وَهُوَ حَارِثَةُ بْنُ سُرَاقَةَ كَانَ فِي النَّظَّارَةِ ١٢ - خُبَيْبُ بْنُ عَدِيٍّ الْأَنْصَارِيُّ . ١٣ - خُنَيْسُ بْنُ حُذَافَةَ السَّهْمِيُّ . ١٤ - رِفَاعَةُ بْنُ رَافِعٍ الْأَنْصَارِيُّ . ١٥ - رِفَاعَةُ بْنُ عَبْدِ الْمُنْذِرِ أَبُوْ لُبَابَةَ الْأَنْصَارِيُّ. ١٦- اَلزُّبَيْرُ بْنُ الْعَوَّامِ الْقُرَشِيُّ ١٧ - زَيْدُ بْنُ سَهْلٍ أَبُوْ طَلْحَةَ الْأَنْصَارِيُّ . ١٨ - أَبُوْ زَيْدِ الْأَنْصَارِيُّ. ١٩ - سَعْدُ بْنُ مَالِكٍ الزُّهْرِيُّ . ٢٠ - سَعْدُ بْنُ خَوْلَةَ الْقُرَشِيُّ. ٢١ - سَعِيْدُ بْنُ زَيْدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ نُفَيْلِ الْقُرَشِيُّ . ٢٢ - سَهْلُ بْنُ حُنَيْفٍ الْأَنْصَارِيُّ . ٢٣ - ظُهَيْرُ بْنُ رَافِعٍ الْأَنْصَارِيُّ .

(١٧٦٤/٣) : ٢٤- وَأَخُوْهُ . ٢٥ - عَبْدُ اللهِ بْنِ مَسْعُوْدٍ الْهُذْلِيُّ . ٢٦ - عَبْدُ الرّحْمنِ بْنِ عَوْفٍ الزُّهْرِيُّ . ٢٧ - عُبَيْدَةُ بْنُ الْحَارِثِ الْقُرَشِيُّ . ٢٨ -عُبَادَةُ بْنُ الصَّامِتِ الْأَنْصَارِيُّ . ٢٩ - عَمْرُو بْنُ عَوْفٍ حَلِيْفُ بَنِيْ عَامِرِ بْنِ لُؤَيٍ . ٣٠ - عُقْبَةُ بْنُ عَمْرٍو الْأَنْصَارِيُّ . ٣١ - عَامِرُ بْنُ رَبِيْعَةَ الْعَنَزِيُّ . ٣٢ - عَاصِمُ بْنُ ثَابِتِ الْأَنْصَارِيُّ . ٣٣ -عُوَيْمُ بْنُ سَاعِدَةَ الْأَنْصَارِيُّ . ٣٤ - عُتْبَانُ بْنُ مَالِكِ الْأَنْصَارِيُّ. ٣٥ - قُدَامَةُ بْنُ مَظْعُوْنٍ . ٣٦ - قَتَادَةُ بْنُ النُّعْمَانِ الْأَنْصَارِيُّ. ٣٧- مُعَاذُ بْنُ عَمْرِو بْنِ الْجَمُوْحِ

---

35) వివరణ-6264: తీర్పుదినం నాడు అ'న్సారుల కంటే గౌరవనీయులు ఉండరు. అంటే, ఏ తెగలో అమరవీరుల సంఖ్య అధికంగా ఉంటే, వారికే అత్యధిక గౌరవం లభిస్తుంది. అ'న్సారుల్లోనే అత్యధిక మంది దైవమార్గంలో వీరమరణం పొందారు. అంతేకాదు, 'అరబ్బుల్లో అ'న్సారుల్లోనే వీర మరణాల సంఖ్య అత్యధికంగా ఉంది. అందువల్ల తీర్పుదినం నాడు కూడా వీరికే అందరికంటే అత్యధిక గౌరవం లభిస్తుంది.

٣٨ - مُعَوِّذُ بْنِ عَفْرَاءَ .٣٩ ـ وَأَخُوْهُ. ٤٠- مَالِكُ بْنُ رَبِيْعَةَ أَبُوْ أُسَيْدِ الْأَنْصَارِيُّ. ٤١ - مِسْطَحُ بْنُ أُثَاثَةَ بْنِ عَبَّادِ بْنِ الْمُطَّلِبِ بْنِ عَبْدِ مُنَافٍ. ٤٢ - مُرَارَةُ بْنُ الرَّبِيْعِ الْأَنْصَارِيُّ . ٤٣ - مَعْنُ بْنُ عَدِيٍّ الْأَنْصَارِيُّ. ٤٤ - مِقْدَادُ بْنُ عَمْرِو الْكِنْدِيُّ حَلِيْفُ بَنِيْ زُهْرَةَ . ٤٥ - هِلَالُ بْنُ أُمَيَّةَ الْأَنْصَارِيُّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ .

జామె'అ బు'ఖారీలో ఉన్న బద్ర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్న ప్రవక్త (స) సహచరులు (ర.అన్హుం) పేర్లు

(3/1763)**:** 1. మహా ప్రవక్త (స) ము'హమ్మద్ బిన్ 'అబ్దుల్లాహ్ అల్ హాష్మి, 2. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉస్మాన్ అబూ బకర్ సిద్దీఖ్ ఖురైషీ, 3. 'ఉమర్ బిన్ అల్ 'ఖ'త్తాబ్ అల్ 'అదవీ, 4. 'ఉస్మాన్ బిన్ 'అఫ్ఫాన్ ఖురైషీ, (ఇతన్ని ప్రవక్త (స) తన కూతురు(రుఖయ్యహ్) బోబాగోగులు చూడటానికి అక్కడే వదలి వెళ్ళారు. యుద్ధ బూటీలో అతనికి వాటా ఇచ్చారు, 5. 'అలీ బిన్ అబీ 'తాలిబ్ హాష్మి, 6. ఇయాస్ బిన్ బుకైర్, 7. బిలాల్ బిన్ రబా'హ్. (అబూబకర్ విడుదల చేయించిన బానిస), 8. 'హమ్'జా బిన్ 'అబ్దుల్ ము'త్తలిబ్ హాష్మి, 9. 'హా'తిబ్ బిన్ అబీ బల్త'అహ్ (ఇతను ఖురైషుల సన్నిహితులు), 10. అబూ 'హు'జై'ఫహ్ బిన్ 'ఉత్'బహ్ బిన్ రబీ'అహ్ ఖురషీ, 11. 'హా'రిస'హ్ బిన్ రబీ'అ అ'న్సారీ, (ఇతను బద్ర్ నాడు వీరమరణం పొందారు. (ఇతడే 'హా'రిస'హ్ బిన్ సురాఖహ్ - శత్రువులపై గూఢచారిగా నియమించబడ్డవారు), 12. 'ఖుబైబ్ బిన్ 'అదీ అ'న్సారీ, 13. 'ఖునైస్ బిన్ 'హు'జా'ఫహ్ సహ్మీ, 14. రిఫా'అహ్ బిన్ రాఫె'అ అ'న్సారీ, 15. రిఫా'అహ్ బిన్ 'అబ్దుల్ మున్'జి'ర్ అబూ లుబాబహ్ అ'న్సారీ, 16. 'జుబైర్ బిన్ 'అవ్వామ్ ఖురైషీ, 17. 'జైద్ బిన్ సహ్ల్ అబూ 'తల్'హా అ'న్సారీ, 18. అబూ 'జైద్ అ'న్సారీ, 19. స'అద్ బిన్ మాలిక్ 'జుహ్'రీ, 20. స'అద్ బిన్ 'ఖౌల ఖురైషీ, 21. స'యీద్ బిన్ 'అమ్ర్ బిన్ నుఫైల్ ఖురైషీ, 22. సహల్ బిన్ 'హనీఫ్ అ'న్సారి, 23. ''జుహైర్ బిన్ రాఫె'అ అ'న్సారి.

(3/1764)**:** 24. ''జుహైర్ బిన్ రాఫె సోదరుడు, 25. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్ హుజ'లీ, 26. 'అబ్దుర్ర'హ్మాన్ బిన్ 'ఔఫ్ 'జుహ్'రీ, 27. 'ఉబైదహ్ బిన్ 'హా'రిస్' ఖురైషీ, 28. 'ఉబాదహ్ బిన్ 'సామిత్ అ'న్సారీ, 29. 'అమ్ర్ బిన్ ఔఫ్ బనీ 'ఆమిర్ బిన్ లుఅ'యి, 30. 'ఉఖ్'బహ్ బిన్ 'అమ్ర్ అ'న్సారీ, 31. 'ఆమిర్ బిన్ రబీ'అహ్ 'అన్'జీ, 32. 'ఆసిమ్ బిన్ సా'బిత్ అ'న్సారీ, 33. 'ఉవైమ్ బిన్ సా'యిదహ్ అ'న్సారీ, 34. 'ఇత్'బాన్ బిన్ మాలిక్ అ'న్సారీ, 35. ఖుదామహ్ బిన్ మ''జ్'ఊన్, 36. ఖతాదహ్ బిన్ ను'అమాన్ అ'న్సారీ, 37. మ'ఆజ్' బిన్ 'అమ్ర్ బిన్ జమూ'హ్, 38. ము'అవ్విజ్' బిన్ 'అఫ్రా'అ', 39. ము'అవ్విజ్' బిన్ 'అఫ్రా'అ' సోదరుడు, 40. మాలిక్ బిన్ రబీ'అహ్ అబూ ఉసైద్ అ'న్సారీ, 41. మిస్'త'హ్ బిన్ అసా'స'హ్ బిన్ అబ్బాద్ బిన్ అల్ ము'త్తలిబ్ బిన్ 'అబ్దు మునాఫ్ 42. మురారహ్ బిన్ రబీ'అ అ'న్సారీ, 43. మ'అన్ బిన్ 'అదీ అ'న్సారీ, 44. మిఖ్'దాద్ బిన్ 'అమ్ర్ అల్ కందీ (ఇతడు బనీ 'జుహ్'రహ్ 'హలీఫులు, 45. బిలాల్ బిన్ ఉమయ్యహ్ అ'న్సారీ. అల్లాహ్ వీరందరి పట్ల సంతృప్తి చెందాడు.[36]

=====

١٣- بَابُ ذِكْرِ الْيَمَنِ وَالشَّامِ وَذِكْرِ أُوَيْسِ الْقَرْنِيْ

13. యమన్, షామ్ మరియు ఒవైస్ ఖర్నీల ప్రస్తావన

మొదటి విభాగం اَلْفَصْلُ الْأَوَّلُ

٦٢٦٦ - [١] (صحيح) (١٧٦٥/٣)

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ: "إِنَّ رَجُلًا يَأْتِيْكُمْ مِنَ الْيَمَنِ يُقَالُ لَهُ: أُوَيْسٌ لَا يَدَعُ بِالْيَمَنِ غَيْرَ أُمٍّ لَهُ قَدْ كَانَ بِهِ بَيَاضٌ فَدَعَا اللهَ فَأَذْهَبَهُ إِلَّا مَوْضِعَ الدِّيْنَارِ أَوْ الدِّرْهَمِ فَمَنْ لَقِيَهُ مِنْكُمْ فَلْيَسْتَغْفِرْ لَكُمْ".

وَفِيْ رِوَايَةٍ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم يَقُوْلُ: "إِنَّ خَيْرَ التَّابِعِيْنَ رَجُلٌ يُقَالُ لَهُ: أُوَيْسٌ. وَلَهُ وَالِدَةٌ وَكَانَ بِهِ بَيَاضٌ فَمُرُوْهُ فَلْيَسْتَغْفِرْ لَكُمْ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

6266. (1) [3/1765-దృఢం]

'ఉమర్ బిన్ 'ఖ'త్తాబ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, ''ఒక వ్యక్తి యమన్ నుండి మీ దగ్గరకు వస్తాడు. అతని పేరు ఒవైస్ ఉంటుంది. అతడు యమన్‌లో తన తల్లిని తప్ప మరెవరినీ వదలడు. అతని శరీరమంతా తెల్లమచ్చల వ్యాధి ఉంటుంది.

---

36) వివరణ: ఇందులో బద్ర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్న అనుచరులందరి పేర్లు లేవు. బు'ఖారీ కేవలం కొంత మంది ప్రఖ్యాత అనుచరుల పేర్లను ప్రస్తావించారు. వివరాల కోసం చారిత్రక పుస్తకాలు చదవండి.